

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Református papok a politikában

Debrecen, augusztus 23.

A nagyváradi református egyházköz-ség presbitériuma előterjesztést fog tenni a zsinatnak: *hosszú egy felsőbb egyházi határozat, hogy a papok ne politizálhassanak*, mert ezzel a hívek békéjét és a hitélet benső nyugalma zavarják fel.

Végtelenül naiv a hit, hogy ebből a tervből egyéb is lehet, mint pusztán jószándék. Aki teszi ezt a lelkes és hangzatos pro-pozíciót, egy hatalmas történelmi fejlődés kibontakozott igazságainak fordít gondolkozás nélkül hátat. Nullifikálja a magyar református egyház fényét és pompáival teljes nagy történelmi felépülését. Mert a történelmi pragmatika legsúlyosabb érveit sorakoztatja fel világszerte — főként pedig itt magyar területen — a pap ne politizáljon álláspont ellen.

Éppen református ember nem vallhatja magának ezt az álláspontot, hiszen a magyar reformáció politikából sarjadt fel, politikán izmosodott meg, multja, jelenje és jövője össze van forrva a politikával.

Régi könyvesházakban még található pár példánya egy névtelen magyar autor kézzel rótt s egykoru feljegyzéseinek. A

címe: „Kösziklán épült vár“. Az 1671-1700. évtizedek eseményeiről számol be megdöbbentő drámaiassággal, olyan élénken, frissen és szemléletesen, mint egy jelen volt, vagy mint egy nagy képzelő erejű vizionárius. Ez a könyv a kassai, az eperjesi eretnek-üldözésekről, a magyar reformátusok tömeges mézárásáról, hetven prédikátor gályaraboskodásáról íródott. Adatszerűen, okmányokkal, dekrétumokkal pántensekkel, levelekkel igazolja ez a könyvráritás, hogy a magyar reformátusok sok százados gyötörtetésének és gyilkoltatásának okai csupa politikai rugók voltak, hogy a magyar református papság erkölcsi főerősége mindenkor a törhetetlen, szívós és nyakas nemzeti politika volt. Az alkotmány és a nemzeti függetlenség szakadásig való védelmében hullongatta vérért gályán és fővevő helyen a magyar református prédikátor rengeteg időn át és Booskav zászlója alá a református teológiai főiskolák ifju hit-szónokai éppugy politikai okokból álltak, mint ahogy a Rendi Táblának legjelesebb és legderekabb mult századokbeli oratorai csupa nemes tüzzel és szilaj hévvel politizáló magyar református főpapok voltak.

Politizálnia kellett a reformált magyar egyháznak, hogy jogait kivívja és szabadságait épségben megtartsa. És vajjon ma már olyan rózsás a helyzete a magyar református egyháznak, hogy nincsenek többé kivívni való jogai és szabadságai? Nem

látja szükségét annak a nagyváradi reformátusok presbitériuma, ha ennek a roncsolt országnak nyomorgó kis keresztyénei, sok-sok szegény kisexisztencia, aki velük egy hiten van, a jövőben némi szociális javakra, helyzetének törvény szerint való javítására és okos, humánus, derék politikai intézkedésekre szorul, hogy a hetven felvidéki prédikátor papunokái megismételjék azt a heroikus gesztust, amiért két-száz évvel ezelőtt gályapadra láncolták őket? Annyira kösziklán épült vár lett a magyar református papság otthona, hogy az élet világossága, s a testvérek jajja, a napi események kúrtharsogása már nem hatolhat át ezeknek a sáncfalaknak vastagságán?

Ezt a szót „politizálni“ nagyon alacsony és olesó értelmében tünteti fel a presbiteri javaslattevő álláspontja. Mert a politizálás nemcsak a vásári tülekedést és okvetlen való viszálykodást jelent. Aki szociális és demokratikus reformokkal enyhíteni akar a közállapotok zülöttségén, aki szép és életrevaló eszméket vihet a törvényhozás ezergondu működésébe, aki párt ellentéteket tud kiegyenlíteni a magasabb célokra tekintő együttműködés kedvéért: az is politikát csinál.

Nem szabad az ország egyik legkiválóbb, legépebb lelkű és legtisztesebb egyházi testületétől megvonni a szabad szólás jogát.

Esküvő előtt.

Irta: Vértesy Gyula.

Az eljegyzési lakomán a sablonok szerint folytattam a tósztot:

— Most kezded megközelíteni életed egyetlen nemes, igazi célját. Mert a nőtlen ember csak aféle csavargó az élet országútján . . . stb.

A boldog örömapa (valamelyik miniszteriumbeli segédhivatali mellékfőigazgatóhelyettes, a X. vagy XI-ik fizetési osztályban), zöldesre kifénvesedett, valaha fekete és valaha ui szalonkabátja ujjaiból elő-előráncigálva a minduntalan becsuszó kézelőket, forrón üdvözölt s borzú csókjával boldoggá téve, kijelentette, hogy a szent és felséges házasságról még nem hallott ilyen szépen beszélni.

— Csak azon csodálkozom, hogy aki ilyen remekül tud beszélni, miért nem házasodik meg? Persze nem tetszett még megfelelőre találni. Pedig van áni, de van még olyan egy-két leányzó, aki boldoggá tudná tenni az író urat is. Találatódnék, könnyen találatódnék.

Az az egy-két leányzó bizonyára otthon találatódnék a helyettes-főnökhelyettes ur

otthonában, ahonnan a mostaniboldogmeny-asszony is kikerült. Még négy csinos leányka találatódnék ott! Csak hogy az a négy szép csinos leány is olyan koldus, mint ez az ötödik. Csak hogy persze az eljegyzésnek eről a szomorú oldaláról nem diskurálhat az ember.

Mikor először adta be nekem a pajtásom, hogy kit akar elvenni: egy kis koldus hivatalnoklányt, hát azzal fogadtam a valomását, hogy talán megőrült, de mikor láttam, hogy a bolondulásig szerelmes a kicsikébe, hát meg se próbáltam kapacitálni.

— Ha szereted, vedd el! Valahogy majd csak eltartod.

— Persze, hogy el! Ha nem is megy még valami fényesen az írodám, de a kenyeret megadja. S remélem, majd csak megy jobban is. Elvégre egy kezdő ügyvédnek nem lehetnek még milliói. A fő, hogy meg tudjunk élni. S meg fogunk tudni, mert honkának nincsenek ám igényei. Kis két szobás lakásban is királynőnek fogja magát érezni, hiszen odahaza hatuknak volt egy szobája. Milyen hálás egy ilyen koldus kis lány, ha elveszi valaki. Nem azért veszem ugyan el, de az a tudat is csak jól esik. Ilonkát már az boldoggá teszi, hogy ügyvéd

felesége lesz. Oh, egy ilyen szerény, okos, igénytelen tiszta lelkű leányka többet ér, mint a pöffeszkedő, romlott lelkű, pazarló százazres leányok, akik azt tartják, hogy megvették a férjeiket. Hidd el, nagyon boldog leszek!

Többé nem is kapacitáltam s az eljegyzési lakomán, mintha egy pillanatig magam is hittem volna a sablonos szavakban:

— Most kezded megközelíteni életed igazi célját . . .

Csakugyan úgy látszott. Nap-nap után szép tulajdonságokat fedezett fel Gábor barátom az imádottban. De mintha kissé ellentéteket az előbbiekkal:

— Micsoda előkelő izlése van az egyetlenemnek. A butorkereskedő is azt sugta, mikor kiválasztott egy remek palisanderfabutor az ebédlőbe s egy felséges rokokógarnitúrát a szalonba:

— A nagyságának nagyuri izlése van!
— Bizony az van! Valóságos palota lesz a lakásunk.

— De hát te veszed a butorokat is?
— Persze, szegény öregek, miből vennék?

Máskor meg azzal dicsekedett, hogy Ugy tényleges, mint tartalékos tiszték és egyéves önkéntesek szabályszerűen, de a legelegánsabb kivitelben szereltetnek fel.

Megérkeztek az őszi férfi divatujdonságok,

melyből a legelegánsabb uröltönyök, felöltők, és átmeneti kabátokat készítek és készítem a legelegánsabb alkalmi ruhákat, u. m.: zsaket-, smoking- és szalonöltönyöket, ur emberek részére viselő magyar öltönyöket, bármely korszakbeli díszmagyarruhákat, továbbá vasuti és katonai egyenruhákat.

Prelovsky Andrásnál
Debreczen, Kossuth-u. 4.

A nemzetközi közgazdasági tanfolyam.

Második hét.

A nemzetközi közgazdasági tanfolyam második hete is vége felé jár. Az első hét előadásai általános kulturánk és mezőgazdaságunk képezték az előadások tárgyát, e héten pedig iparunk és közlekedésünk ismertetése következett. Az előadók az egyes mezőgazdasági vagy iparágak kiváló szakemberei, akiknek előadásából a hallgatóság tiszta képet nyer hazánk közgazdasági állapotáról, s igen sok oly téves hit, rossz vélemény szűnik meg, amilyen rólunk a külföldiek körében annyiára el van terjedve. Akik e tanfolyamról hazamennek, azok mind hirdetői lesznek annak, hogy Magyarország egy magas kulturájú állam, amely kiheverve a százados harcok és elnyomatások nyomorúságát, csapásait, aránylag rövid idő alatt emelkedett a nyugati művelt államok nivójára s fejlődése óriási lépésekkel halad mindig tovább.

A tanfolyam hallgatósága 12 nemzetből verődött össze. Érdekes képet nyújt ez az internacionális társaság, mennyi érdekes arc-típus, hány különböző temperamentum. Legrokonoszevőbbek kétségkívül a sváciak, ők a tanfolyam legszorgalmasabb hallgatói. Éles megfigyeléssel, helyes ítélőképességgel bíró emberek, akik minden alkalmat megragadnak, hogy elismerésüknek adjanak kifejezést hazánk s főleg fővárosunk rohamos fejlődése fölött és hogy szeretetüket, rokonszenveiket nyilvánítsák irántunk. A németek körében ezt már kevésbé találhatjuk meg s egyik-másiknál a jellegzetes porosz elbizakodottság s gőg is megnyilvánul, amely csak a magát akarja szépnek és jónak elismerni.

Osztirák testvéreinknek nehéz a helyzete; kénytelenek elismerni, hogy egész másként van itt minden, mint ahogy ők szeretik Magyarországot lefesteni a külföld előtt s azon külföldiek előtt, kik most itt jártak, nem lesznek többé irányadók az osztirák lapok magyart rágalmazó cikkei.

A belgák és franciák képezik a tanfolyam vidámabb elemeit. A kirándulásokon ők a hangadók, az ő daluk folyton hangzik, mindig jókedvűek s a fehér asztalnál is nagyon jól érzik magukat. Éppen ellentéteik a rideg, szőfukar dánok s a tartózkodó, zárkózott oroszok. Tekintélyes alakja a tanfolyamnak egy

lengő szakállú öreg úr, aki a mannheimi főiskola rektora, a tanfolyamok szervezésében egyik vezető ember. Feltűnést kelt egy villogó szemű fiatal spanyol, aki mindenkit erősen kapacitál a jövő évi barcelonai tanfolyam nyitó részvételeire. De talán legérdekesebb s legnépszerűbb alakja a tanfolyamnak a török kiküldött; egy 24 éves ifjú, de 9 nyelven beszél s bámulatos, univerzális tudása van. Egy leendő török nagyvezért látunk benne.

A napokban a tanfolyam kirándulást is tett. Szegedre és Kecskemétre. Mindkét város páratlan vendégszeretettel és szívesseggel fogadta a társaságot. Szegeden a város nevezetességeit, gyártelepeit, Kecskeméten pedig a szőlőgazdaságot és gyümölcs piacot tekintették meg a kirándulók. Mindenfelé virágzó mezőgazdaság, ipar, élénk kereskedelem, fejlődő városok ragadták meg az idegenek figyelmét s azt hiszem, a mi szép Alföldünk mindegyiknek felejthetetlen bevésődött emlékezetébe.

A városok természetesen banketeket is adtak a vendégek tiszteletére, ahol számos köszöntő hangzott el, ugyszólván minden nemzet köréből hallottunk lelkes szavakat. Szegeden az Erzsébet-szoborra koszorút is helyezett a tanfolyam hallgatósága, akiknek nevében egy svájci mondott beszédet. Oly szeretettel, melegséggel emlékezett meg a magyar nép felejthetetlen királynéjáról, hogy majd mindenki szemében könny csillogott. — Kecskeméten pedig Katona József szobrát koszorúzta meg egy oltás tanár lelkes beszéd kíséretében, amelybe ügyesen beleszótt Kosuth és a magyar Garibaldisták szerelmét is. E hét végén Miskolc, Kassa és a felvidék megtekintésére indul a tanfolyam.

Lajosi Géza.

= Két nagykövet távozása. Bécsből távozozzák: Jól értesült részről megerősítik azt a hírt, hogy Bécsben és Pétervárott legközelebb megtörténik a nagykövetváltás. Thurn-Thurn-Valssassina pétervári osztrák és magyar nagykövet, valamint Giers bécsi orosz nagykövet távozni fognak állásaikból. Hogy ki lesz Thurn-Valssassinának az utódja, arról egyelőre még nem történt döntés, de hiteles értesülések alapján azt lehet mondani, hogy Fürstenberg hercegnek, a mostani bukaresti osztrák és magyar követnek kinevezéséről komolyan szó sem eshet. Egy másik verzió szerint Szapáry Ferenc gróf külügyminiszteri osztályfőnök megy Pétervárra nagykövetnek.

— Miért?

— Mert hamarosan meg akarom tartani az esküvőt, azért!

— Te akarod, te sietsz vele? Igazán te akarod?

Mintha zavarba hozta volna a fiut az én fürkésző kutatásom:

— Én hát, azaz hogy ő akarja! S igaza van. Miért várjunk? Meg én is akarom. Alig várom, hogy Ilonka az én édes, kis feleségem legyen.

Pedig dehogy várta!

A minap egy délután felmentem hozzá valamiért! Szerettük egymást, de ritkán jártunk az egymás lakására, mert a vendéglőben ugyanis mindennap találkoztunk. A mindig jókedvűnek látszó fiu szomoruan, sápadtan ült az irodában.

Tréfálkozni kezdtem a hiányzó kliensei felett:

— Legalább fogadni kellene, egy-két klienst napidíj mellett.

— De arra sem telik ám, — mondta olyan szomoruan, hogy elment a kedvem a tréfálkozástól.

— Hát nem megy az iroda?

— De nem ám s itt a nyakamon a házasság.

És kirukkolt mindennel:

A Kossuth-párt választási erkölcssei

A mátészalkai választás epilógusa

Tudvalevő, hogy az ellenzék szerint a munkapárt veszteget, *presszionál*, a függetlenségi párt pedig „*lelkessedéssel*” választat. — Erre a lelkessedésre mutat rá most a Kuria ítélete, amellyel jóváhagyta a szatmári törvényszék ítéletét, amellyel az 1910. évi mátészalkai választás ellenzéki kortesét és több „lelkes” választóját elítélte, amiért vesztegetett s amiért elfogadták a pénzt.

A mátészalkai képviselőválasztás alkalmával Spitzer Sámuel, a Szalkai-párt egyik főkortese vesztegetett. A vesztegető kortes, ugyszintén a megvesztegetett hét választó polgár ellen a szatmári kir. ügyészség vádiratot adott ki.

A szatmári törvényszék büntető tanácsa beigazolta láttá a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján az ügyészség vádiratának azon állítását, hogy Spitzer Sámuel vádlott társainak azon célból, hogy Szalkai Sándor függetlenségi képviselőjelöltre szavazzanak, 50 — 50 koronát adott, akik is a kapott pénzt elfogadták. Ennek folytán a törvényszék Spitzer Sámuelt és társait bűnösnek mondta ki a Btk. 185. §-ába ütköző polgárok választójoga elleni vétség elkövetésében és Spitzer Sámuel 15 napi fogságra, mint fő- és 100 korona mellet, a többi terhelteket pedig 3 napi fogsábüntetésre ítélte.

Kedden hirdette ki Papp Szilvius dr. kir. ügyész a vádlottak előtt a Kuria 3760—1913. B. számú ítéletét, amely vesztegetést a Kuria az elsőfokon eljáró bíróság ítéletét a maga egészében helyben hagyta.

A Kuria ítéletének indoklásában kimondja, hogy a bűnvádi perrendtartás 385. §. 1. pontjára alapított panaszokat visszautasítja, mert nem tűnik ki sem a bejelentésből, sem a védekezésből, hogy milyen jogszabály sértést kívánnak a vádlottak panasz tárgyává tenni. Az enyhítő körülmények figyelembe nem vétele miatt bejelentett semmisségi panaszt pedig elutasítja a Kuria, mert a törvényszék által figyelembe vett enyhítő körülményeken kívül más enyhítő körülményt fenforogni nem lát.

Az ügyészség nyomban lekísértette az elítélt választópolgárokat a fogságba, ahonnan később Spitzert, aki halasztás iránti ké-

— Tudod, pajtás, mikor így józan vagyok s gondolkodom a jövőn, azt hiszem, hogy beleőrülök. Csak az a szerencse, hogy ritkán vagyok józan. Most is éppen bort akartam felhozni, mert kezdtem nagyon világosan látni.

— Hát te vagy az a boldog ember, aki dicsekedni szoktál a boldogsággoddal?

— Talán még ki is nevettessem magam, hogy elfogtak, mint valami gimplit? Inkább játszom a boldog szerelmest... Hallgass ide és okulj a példából. Utánam ne jöjj.

— Egy buta nyári este volt az oka mindennek. Mámorba ejtette a lelkemet a holdvilág s az alkalom és Ilonkát megcsókoltam; azután csókoltam addig, míg bele nem fáradtam; nagyon édes munka volt. Ő pedig ráhajította a fejét a vállamra és zokogni kezdett:

— Ugy szeretem magát és maga is csak olyan, mint a többi. Léha, lelketlen.

Persze, hogy ezután a jelenet után meg kellett kérnem. Megfogott, mint ahogy valami ostoba gimplit megfognak lépésszóval.

Eleinte nem is látszott olyan irtózatosságnak a házasság gondolata. Ilonka csakugyan olyan igénytelen, szerény leány volt, akit el lehetett volna hozni az én szegénységembe

POLLÁK SAMU Készít:

Fürdőberendezéseket, fagymentes klozeteket, kutakat és kályhákat, valamint minden e szakmába vágó munkálatokat a legjutányosabb árban és a legmesszebbmenő garancia mellett. ←

vizvezetési és csatornázási szerelő, a „Háztulajdonosok Egyesületének” szerződéses vállalkozója. DEBRECZEN, PIAC-UTCZA 43. SZÁM. :::: TELEFON 656. SZÁM.

relmét nyomós okokkal indokolta, elengedték.

A többi elítéltek, a Kossuth-párt választói azonban nyomban megkezdték büntetésüket, most, a legdrágább időben, amikor a mezőn minden nap hárommal ér fel, most bünhődnek azért, mert a Szalkay Sándor 50 koronáját a markukba csusztatta Spitzer — bizonyára csak lelkesedésből, megbízás nélkül, a saját kasszájából.

Az elítélt választók egyébként nagy elkeseredéssel beszélnek szeretett képviselőjükről, akinek a mandátuma és kortespénze miatt bajba kerültek, aki azonban az egész bünvádi eljárás alatt annyit sem törődött velük, hogy legalább a miatta baiba került szegény emberek ügyvédi képviselőtől gondoskodott volna. Bizonyára így írta ezt elő a Kossuth-párt poltikája.

A debreceni leánygimnázium

Kiírták a pályázatot az első tanári állásra

A tiszántúli református egyházkerület elnöksége legutóbb elhatározta, hogy a Debrecenben a felsőleányiskola fejlesztésével tervezett leánygimnáziumot még ez év őszén megnyitja.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter már jóvá is hagyta a gimnázium tervét, a következő rendelkezéssel, amely a Baltazár Dezső dr. püspökhöz intézett leiratában foglaltatik:

„Hivatkozással Meltóságodnak a tiszántúli református egyházkerület nevében folyó 1913. év március hó 25-én 1398. sz. a. hozzáram intézett becses előterjesztésére, megengedem, hogy a debreceni református felsőbb leányiskolával kapcsolatban Debrecen szab. kir. város közönségének és a debreceni református egyháznak anyagi támogatásával a budapesti VI. kerületi állami felsőbb leányiskola és leánygimnázium szervezetének és tanulmányi berendezésének mintáira és már most a következő 1913—914. tanév kezdetére leánygimnáziumi osztályok állittassanak fel; illetve leánygimnázium szerveztessék.

Az új szervezeti iskola, amely az állami felsőbb leányiskolák tantervében megállapított tanulmányi irányt és a középiskolák gimnáziumi irányzatát magában egyesíti, ezen a „debreceni felsőbb leányiskola és leánygimnázium“ címet viseli és a gimnáziumi osz-

is, de elrontottam. Imponálni akartam neki, hogy milyen legény vagyok én, mennyit keresek, milyen remekül megy az irodám. — Nagy lakást vettem ki, pompás butorokat vettem, ajándékokat. Persze mindent adósságra. S napról-napra ember se vetődik az irodámba. Írást se látok mást, mint számlákat, meg fizetési meghagyásokat. Még a napi költségeimre csak adósságból telik. És közeledik az esküvő. Hát nem megőrülni való dolog ez?

— De ha szereted!

— Fenét szeretem. Teljesen jól laktam már veled. Csak ha mámoros vagyok: vágyódom utána. Hiszen nem kötött hozzá más, mint az érzékiség. Mint valami éhes, falánk kölyök neki-neki estem piros szájának. Csak ezek a csókok kötöttek s a vágy érintetlen teste után. Semmi egyéb. Ha az utcán jártunk, vagy ha más is volt velünk a szobában, halálra untuk magunkat. Nem volt egy közös gondolat, ami összekötött volna minket. Nem is volt és nincs is. Nem volt ez szerelem, csak testi inger. És mióta látom az ő végtelen odaadását és mióta engedti magát csókolni akár reggeltől estig, azért csak hazudom neki, hogy szeretem. Ezért kell innom, hogy ne legyen mindig ez az eszembe.

— Hagyd ott! Légy őszinte hozzá!

tályokra nézve úgy tanulmányaikban, valamint az intézet szellemi részét illető kérdésekben Géresi Kálmán debreceni tankerületi főigazgató alá fog tartozni, kit az 1883: XXX. t.-c.-ben nekem biztosított jogomnál fogva az 1913—914. tanévre a leánygimnáziumi osztályok meglátogatásával és azokban az állami felügyelet gyakorlásával egyidejűleg megbízom.

Baltazár Dezső dr. püspök helyettese Kiss Ferenc főjegyző már ki is írta a pályázatot egy latin-görög, classica-philológiai tanszékre. A pályázat szerint a pályázati kérvények 1913. évi szeptember hó 6-ig a tiszántúli református egyházkerület püspöki hivatalához adandók be. A megválasztott tanár tanszékét székfoglaló értekezés tartásának kötelezettsége mellett azonnal tartozik elfoglalni.

Zenekultura a vidéken

Operák és szimfóniák Debrecenben

Hevesi Sándor dr., a m. kir. Operaház nagy tudású és ambiciózus főrendezője, rész és nagy koncepciójú művészi program megvalósításán dolgozik. Ez a program bennünket, debrecenieket talán legközelebből érdekel, mert ebben az országban egyedül a debreceni színpad alkalmas a legnagyobb szabású feladatok megoldására is.

Régen, amikor a színgazdátok nemcsak „üzletemberek“ voltak és nem abban keresték a sikert, hogy mint „Jokozzák le az igényeket“, egymást érték itt az operaelőadások csodájára járt azoknak a város. Természetesen ehhez áldozatkészségre és művészi erőkre volt szükség, amivel éppen e percben nem igen rendelkezik a debreceni színtársulat. Éppen azért, amíg egyrészt örömmel fogadjuk Hevesi Sándor törekvését, hogy a vidéken az Operaház tagjaival a zenekulturát akarja meghonosítani, másrészt aggodalommal tölt el bennünket, vajjon lehet-e, lesz-e ebben része Debrecennek is? Ha a színgazdátó erejét és művészi képességeit nézzük, aigha. Ha a nagyközönség érdekét tekintjük, tüzzel-vassal kell azt segítenünk.

Hevesi Sándor javaslatának lényegéről a következőket mondta munkatársunk előtt:

— Az én javaslatom lényege az, hogy a szimfónikus zenekar, az operaház fiatalabb tagjai és zeneművészeti akadémia tehetségszebb növendékei közreműködésével opera

— Hát lehet ezt megtenni? Megmondjam neki, hogy gazember vagyok? Hogy hazudtam, mikor azt mondtam neki, hogy szeretem, hogy hazudtam neki, mikor azt mondtam, hogy el bírom tartani! Hát meg lehet ezt mondani egy leánynak, aki szeret minket? Nem, menni kell tovább az örvény felé. Csak inni kell hozzá, különben nem tudunk odáig menni. Pedig becsület dolga addig elmenni.

Estefelé már tudott is tovább menni az örvény felé. Megint mámoros volt s talán már el is felejtette, mit beszélt nekem délután és megint elkezdte:

— Milyen csodálatos leány az én Ilonkám! Micsoda boldogság lesz a mi életünk!

— És miből éltek meg? — kérdeztem tőle, vissza próbálván térni a délutáni beszélgetésre.

— Miből? hát egy-két napig boldog az ember, azután elkotródik a világból. Az enyém lesz, azután... De mit faggatsz engem? Mi közöd hozzá, mi lesz azután? Én magam sem törődöm veled. A fő, hogy a nászutra tudjak még keríteni egypár száz koronát. A temetésre már nem én keritek. Arra kerítetek majd ti...

staggione társulatot kell szervezni. Ez a társulat a legnagyobb gonddal és megfelelő próbákkal betanulna Budapesten 8-10 operát, a melyekkel azután körutra indulna. Két-két héttig játszanának Debrecenben, Nagyváradon, Aradon, Szegeden, Kolozsvárott, Pécsen és Pozsonyban. A staggione társulatnak külön jeles karmestere, rendezője és korrepetitorai volnának. A vidéki operaelőadásokhoz a színgazdátók csak a kórust és díszletet adnák; a kórusok precíz betanítására két héttel a vendégjátékok előtt a korrepetitorok leutaznának a vidékre.

Másfelől Fritsay karnagy, a nagyváradi honvédszenekar nagyképzettségű vezérőrnagyja is dolgozik egy előkelő művészi programon, mellyel itt Debrecenben hangversenyeket rendezne.

— A zenei élet fejlesztésére a tél folyamán szimfónikus hangversenyeket szeretnék rendezni. Természetesen csakis a komoly zene népszerűsítésére. Ezeket a hangversenyeket világhírű énekesek és zenészek lépniének fel, akik már kiállották a tűzpróbát.

— Hány ember áll rendelkezésére kar-nagy urnak?

— Ötven-hatvan. Ez az anyag a legnagyobb művészi feladatok megoldására is alkalmas. Hetenként, vagy kéthetenként rándulnék át Debrecenbe a honvédszenekarral s itt a legszebb klasszikusokat és szimfóniákat mutatnám be.

Szép tervek, amelyek ha megvalósulnának, a debreceni zeneélet hatalmas mekká-lendülését vonnák maguk után. És előkészítenék azt az időt, amikor nem a karzatnak, hanem a páholyoknak igazgatnák a debreceni színházat is.

— Bizalom a kormányban. Déről táviratozzák: Szolnok-Doboka vármegye állandó választmánya ma tárgyalta a kormány leiratát a kineveztetéséről. A választmány egyhanguan azt javasolja, hogy a közgyűlés szavazzon bizalmat úgy a kormányra, mint Tisz István grófnak.

Jól tesszük,

ha időnként meggondoljuk, hogy azok közül a rendszabályok közül, amelyek a modern emberiségnek követnie kell, ha egészséges akar maradni, a fogak helyes ápolása talán a legfontosabb. Kevesen sejtik, hogy a rossz fogak nemcsak közérzetünkre gyakorolnak befolyást, hanem — a mint a legújabb vizsgálatok bizonyítják — gyakran különféle olyan betegségek kuforrásaivá lesznek, amelyeknek előidéző oka eddig rejtély volt előttünk. Csak az a fogápolási mód mondható helyesnek, amely a bomlási és rothadási termékeket, amelyek a szájban naponta újra keletkeznek, naponta ismét ártalmatlanná teszi. Ezt csakis fertőtlenítő fogtisztítószár használata mellett érhetjük el.

Az Odol hatása egészen sajátos. Míg más száj- és fogtisztítószerek — amennyiben azok mindennapi használatra egyáltalán tekintetbe jöhetnek — csak a szájmosás pillanatában fejtik ki hatásukat, addig az Odol a fogtisztítás után még órákon át hat. Ezen tartós hatásnak az oka minden valószínűség szerint az, hogy az Odol a szájöblögetés alkalmával valóságosan beszívődik a fogakba és a száj nyálkahártyáiba, azokat átjárja s fertőtlenítő tartalmát hagyja vissza, amely még órák múlva is hátráltatja a fogrontó erjedés és bomlási termékek működését.

Hasznos tudnivaló, hogy vasutasoknak fényképes igazolványhoz szükséges :: :: fényképet 1 koronába számítja
Balkányi Antal fényképész, Piac-u. 46. (Békés Lajos mellett).

A kisemberek megmentése

A szövetkezetek vezetőinek mozgalma

Beszámoltunk arról a nagyfontosságú mozgalomról, amelyet a debreceni szövetkezetek és kisintézetek igazgatói és igazgatósági tagjai indítottak a maguk és érdekeltjeik, a kisemberek megvédésére. Nem akarunk ismétlésekbe bocsátkozni, de konstatálnunk kell újlag is, hogy az általános közgazdasági helyzet olyan rettenetes viszonyokat teremtett a debreceni piacon, hogy ma már a tizenkettedik órája van a segítségnyújtásnak. Éppen ezért üdvözlőtűk örömmel a megindított mozgalmat s ezért kell mindenki előtt elismeréssel meghajolni, aki a legkisebbet is cselekszi abban az irányban, hogy a mai rettenetes helyzetből valahogyan kikerüljenek a kis-exisztenciák. Hogy pedig a veszélynek tizenkettedik órájában vagyunk, bizonyítják a legutóbbi napok eseményei: azok a *fizetésképtelenségek és csődnyitások*, amelyek évtizedeken át virágzó, nagy hirenvü, nagyon szilárd alapokon nyugvónak hitt és elismerten szolid üzletek pusztulását jelentették. Sőt a legutolsó napokban egy megdöbbentő tragédia *vérrel* írta tele a gazdasági válság kironikájának egyik szomorú lapját.

Természetes, hogy a közvetlenül érdekelteknek, a legerősebben súítottaknak körében a bizakodás érzetét keltette a debreceni piac megmentését célzó akcióról adott hírünk. A *kiskereskedők és kisiparosok*, a kis-exisztenciáknak sok ezre, akik a végpusztulás rémeivel a lelkükben csak lézengenek a gazdasági életben, egy kis reményre kaptak. Az eszme fölvetődése óta egyébről sem beszélnek ezek a halálra ítélték, mint arról a *gyógyító csodabalsamról*, amelynek lennie kell számukra a mozgalom sikerének. Nem kevésbé örvendetes tény, hogy a mozgalom megindítóit, akik a gazdasági helyzet nehéz hosszú idejében egyedül voltak, olyanok, akik szavak helyett tettekkel iparkodnak segítséget keresni és találni, fáradhatatlanul nagy ambícióval dolgoznak tovább az akció sikere érdekében. Vagyis nem maradnak meg a szó kiejtése mellett, hanem iparkodnak megnyerni minden tényezőt ennek a nagy, érdemes eszmének szolgálatára, szövetségébe. *A jövő hét első napjaiban ugyanis már tényekkel számolhatnak be*, amelyek

az első lépések a siker felé. Az a bizottság ugyanis, amely a mozgalom előkészítésén fáradozik, már *a jövő hét első napjaiban tartja meg értekezletét*, amikor konkrét formában is nyilvánosságra kerülnek azok a javaslatok, amelyekkel a szövetkezetek az illetékes faktorok elé lépnek.

Már eddig is értek el eredményeket a célhoz vezető uton. A mozgalomnak ugyanis a társadalom minden rétegében tudtak lelkes híveket szerezni, *az akció vezetésére pedig olyan férfit sikerült megnyerniök*, aki társadalmi, közéleti, közgazdasági jelentőségénél, nagy erkölcsi értékénél és azon eredményeknél fogva, amelyeket eddig is önzetlen közéleti szereplésével elért, egyik legkiválóbb és legtiszteltebb alakja Debrecennek. Ennek a férfinak vezérlete alatt az existenciák megmentésén fáradozó lelkes, ambiciózus vezérkar talán már a közeli napokban örvendetes eredményeket fog kiküzdeni azok számára, akik a szövetkezetek válsága miatt utolsó erejük megfeszítésével viaskodnak az elmerülés ellen, tegnap még kilátástalanul, ma már a reménység fölcillanó sugarától biztatva.

Sikkasztó segédjegyző

Az urhatnámság vége

Szenzációs letartóztatás történt ma délután Vámospécsen hajdumegyei községben. A járási számvevő váratlanul hivatali vizsgálatot tartott a község házán s ez alkalommal megállapította, hogy a község pénzállásával történt *s az egyik jegyzőseged több száz koronát sikkasztott*. Nyomban előterjesztést tett az esetről a főszolgabíróhoz, innen meg az ügyészségnek tették jelentést a sikkasztásról, melynek eredményeként ma délután a vámospécsi csendőrség a büns segédjegyzőt *letartóztatta* és Debrecenbe kísérte.

A szenzációs letartóztatásról következőket jelentik Vámospécserről lapunknak:

Tara Sándor adóügyi segédjegyző nagy szerepet játszott a községben. Állandó látogatója volt a zenés összejöveteleknek, mulatóságoknak, melyekben mindenkor a gavallér szerepet játszotta. Sőt *Debrecen éjeli életének is ismert alakja volt*. Mindenki szerette a jómodora fiatallembert, aki temperamentumos előadásával, pompás humorával egymaga elszórakoztatott egy társaságot. Bár szegény embernek ismerték, *két kézzel szórta a pénzt*, amit azzal indokolt barátai előtt, hogy könnyen is keresi azt.

— *Öt-tíz koronát keresek naponként* — mondta. Ha bejövök Debrecenbe, kimulatom magamat.

Most aztán váratlanul fellebbent a fá-

tyol Tara Sándor pénzforrásának eredetéről. A járási számvevő vizsgálatot tartott a község számadásai körül s az adóügyi pénztárban, melyet a segédjegyző kezelte, *596 korona hiányt fedezett fel*. A segédjegyző öszszetörten vallotta be, hogy *sikkasztott*, majd az ügyészség intézkedésére a csendőrség bekísérte Debrecenbe, ahol előzetes letartóztatásba helyezték.

Megegyeznek Drinápoly fölött

Drinápolyt a törökök itélik.

London, augusztus 23. A konstantinápolyi nagykövetség nevében — mint a *Daily Telegraph*nak jelentik, *Pallavicini* örgróf osztrák-magyar nagykövet az egész diplomáciai testület élén jegyzéket fog átnyújtani a portának. Ennek a jegyzéknek megszövegezése most van munkában. A nagyhatalmak még egyszer felszólítják a török kormányt, hogy *rendelje vissza serégét az enosz-midiai határ mögé* és ha a porta nem teljesíti a követelést, megfenyegetik *pénzügyi bojkottal*.

Páris, augusztus 23. A *Petit Parisien* jelenti: *A nagyhatalmak a drinápolyi kérdést Törökország javára döntötték el* és csupán arra fognak szorítkozni, hogy jó tanácsokat adnak a portának arra nézve, hogy juttasson engedelményeket Bulgáriának. Konstantinápolyi hírek szerint *a szófiai kormány bele fog törődni Drinápoly elvesztésébe*, de az önkéntes lemondás fejében azt kívánja, hogy *Törökország romboltassa le a drinápolyi erődöket és Kirckiliszét engedje át Bulgáriának*. A portán azt hiszik, hogy a drinápolyi kérdés már a legközelebbi napokban teljesen tisztázódni fog.

A bolgárok új városai.

Athén, augusztus 23. Szalonikiból jelentik: *Gümüldsina* várost ma a görög hatóságok formális jegyzőkönyv kölcsönös aláírása után átadták a bolgár csapatoknak. *Xanti* előtt is megjelentek a bolgár csapatok a város átvétele végett; a görög hatóságok a várost rendes jegyzőkönyv alapján át is akarták adni, a bolgárok azonban vonakodtak egy ilyen jegyzőkönyvet aláírni. *Dedeagacs* elé a rendes bolgár csapatok még nem érkeztek meg. A görög hatóságok várják a bolgárokat, hogy rendes jegyzőkönyv alapján átadják nekik a várost.

Fenyeget az orosz.

Róma, augusztus 23. Az orosz nagykövet, aki most tért vissza állásába, a következőképpen nyilatkozott:

— *Ha Törökország hadat üzenne Bulgáriának, akkor Oroszország Törökországnak üzenne hadat*. A hatalmak e tekintetben teljesen egyetértenek és teljesen biznak a porta ellen indított közös akció föltételén sikerében. Ami eddig történt, az a tragédiának csak az első fölvonása volt. A drinápolyi kérdést különben tulbecsülik.

Biomaláta. Biomalz

kitűnő, jóízű és emellett olcsó táp- és erősítőszer mindazok számára, akik erősítésre és felüdítésre szorulnak. Németországban a legelterjedtebb és legkedveltebb erősítőszer. Az ára gyógyszerárakban és drogériákban dobozonként K 1:30 és K 2:50.

Török előrenyomulás.

Szofia, augusztus 23. Hivatalos közlés szerint a régi bolgár határ közvetlen közelében levő Kirdsaliba török csapatok nyomultak be. Az ottani lakosság rémülve menekül Bulgária belsejébe. A kormány sürgős tiltakozást jelentett be a nagyhatalmaknál.

Berlin, augusztus 23. A Berliner Tageblatt jelenti Konstantinápolyból: A pénzügyminiszter fölhatalmazást nyert arra, hogy a költségvetésbe 2.779.000 font rendkívüli hitelt vegyen föl új lövészer beszerzésére.

Alakok az országuton

A talmudista. — Apa és leányai.
— Teknővájó cigányok.

Az élet a leggonoszabb mostoha, mert a koporsóig érezteti kezének sulvát szerencsétlen fiaival. Természetesen a kultúra nagy erejével sokszor győzedelmeskedik a megpróbáltatásokon, de jaj annak, aki a társadalmi élet kunyhójában szolgaszerepre van kárhoztatva. Azt a szegénység, tudatlanság és tehetetlenség addig gyomrozza, amíg bele nem hal a küzdelembe. Ezekből a szerencsétlen páriákból kerülnek ki az országut beérhetetlen vándorai: a koldusok, alkoholisták és sátoros cigányok. Az én bolygó lelkem szomorú alakjai, akiknek a társadalommal és a törvénnyel való viaskodása a legszomorubb akkordja az életnek.

Zweig Mihállyal a rendőrségen találkoztam. Jól fejlett, tompa tekintetű 14 éves fiú. A Szolnok—Doboka-megyei Domokos községben született. Árva gyerek, aki az istenhátameggetti faluban, a szegénység és tudatlanság emlőin serdült 13 éves koráig. Szülei szegény kazárok, akik Romániából szivódtak az oláhlakta vidékre. Egyetlen életcéljük, hogy a napi kenyér kikaparása mellett őseik vallási tradícióit, orthodox hitük dogmáit a legszigorubb keretek között tarthassák be. A kis Miska többet éhezett, mint imádkozott. Pedig még akkor is imádkozott, amikor evett.

A nyomor és nélkülözés korán sirba vitte az öregeket, Miska már nyolc éves korában mostohaanyját kapott. 10 éves korában pedig az utcára került. Itt is, ott is kapott egy darab kenyeret, amiért szolgai munkára fogták, nagynehezen tanult meg olvasni és írni. A héber tudományokban azonban folyton gyarapodott, mert a szélső ortodox hitkeretek között élő falusi község lekipásztora, tanítója avval a reménységgel altatta el ébredő öntudatát, hogy belőle is lehet valamikor olyan hasznos polgára a társadalomnak, aki megél az Isten dicséretéből is. Hogy a viszonyok változtak s a haladás más kvalifikációt követel ma, mint évtizedek előtt, arról ezek a fanatikusok tudni nem akarnak, inkább megmérgezik száz és száz reménnyel induló élet szívét. Zweig Miska is talmudista lett.

Elkerült Szatmárra, ahol egy Friedmann Kájem nevű böles tanítia a csalhatatlan és egyetlen idvezítő héber tudományt. Bizonyos jó pénzért, amit ezek a kis coifnis bőherek ezer megaláztatás és küzködés után koldulnak össze. Amiórt minduntalan összeütközésük is támad a hatóságokkal, melyek ma már nem nézik jó szemmel az efaíta dologtalan élőködést. Így került tegnap este a rendőrségre Zweig Mihály is, aki állítólag Friedmann Kájemtől tanulni jött Debrecenbe, valóságban azonban engedély nélkül koldult a városban.

— Mi akarsz lenni? — kérdeik.

— Tanító! — mondja széles mosollyal.

Hiába magyarázzuk, hogy ma már ehhez oklevél kell, melyet éveken át való iskolázás-

sal szerez meg az ember, nem érti. A lelke meg van mérgezve tévtanokkal. Nem lesz belőle egész ember soha...

Bedöcs János napszámos sem barátja a munkának. Betartja a munkaszünetet, még köznapokon is. A korcsmákat és ivóhelyeket annál szívesebben és többször megkeresi. — Idült és javíthatatlan alkoholista. Amit keres, elissza s a családja és gyermekei élete pokollá lett átkos szenvedélve miatt. Két felnőtt, szépen fejlett leánygyermek van, két tisztességes, dolgos hajadon, akik a debreceni kefégyárban munkálkodnak nagy szorgalommal. Keresnek is annyit, hogy becsületesen élhessenek abból. Ám az alkohol által mérgezett ember a keresményükre rávetette magát s minden krajcárt elkobzott a leányoktól. Végre ezek megsokallották az apai gyámokodást s elköltöztek hazulról.

Tegnapelőtt Bedöcs János megjelent a rendőrségen és panaszt tett gyermekei ellen, hogy ezek rossz utra tértek, elzültenek s az ő becsületes nevére szégyent hoznak. Persze, mára kitiint, hogy az egész feljelentés koholmány, alkoholgőzös mese, mert a leányok becsületes, szorgalmas életet folytatnak, csak hogy most már maguknak, amit keresnek, abból nem jut borra, pálinkára.

— Megbocsájtottam a leányaimnak! — állított be délben az apa a rendőrségre. — Jó helyen vannak azok. Dolgoznak becsületesen.

Természetesen megfelelő erkölcsi oktatással utnak bocsájtották az öreget, akít az alkohol annyira rabjává tett, hogy a saját leányait vádolta olyasmivel, ami, ha igaznak bizonyult volna is, védenie kellett volna azokat...

Mennyivel rokonszenvesebb az a karaván, amely a város főutcáján íő szembe ve-lünk. Kóbor, teknővájó cigányok, akiket ki-öntött az árvíz. Akár az ürgeket. Ujfehértó környékén dolgoztak, mikor az ár ellepte a gátat s annak oldalán átesapódva, elmosta a környékről, ami ott termő anyag volt.

— Amerre dolgoztunk, — mondják — csak tengert lát most az ember. Éhen hal arra a magunkfajta teknővájó cigány.

— Hová igyekeznek?

— Megyünk haza Derecskére. Ott rokonaink, ismerőseink vannak, amíg munkát találunk, itt elleszünk.

Három-négy férfi, asszony, nyolc-tíz kis gyerek. Ugy utaznak, mint a Szentföldre zarándoklók. Egyetlen xagyonuk egy apró kordé, melyben egy csacs huza a gvenge lábú rajkókát. Tán az Apostolok is így keresték hajdan az igazságot? ... Ezek egy falat kenyeret kergetnek uttalan-utakon...

(gy. zs.)

— Egészségügyi reform: Az anyaföld által alkotott, mindig egyenlő összetételű és erősségű Ferencz József-keserűvizet az irányadó tanárok és orvosok az utóbbi időben fokozódott mértékben rendelik a székredekés leküzdésére! Miért? Mert a természetadta Ferencz József-keserűviz már kis adagban használva is biztosan, fájdalom nélkül fejt fényes hatását; a legtöbb vásári módon feldicsért és díszesen csomagolt divathashajtókkal ellenkezőleg sem a bél nyák-hártyáit nem izgatja, sem káros utóhatása nincs. Dr. Juan A. Boéri, az argentinai köztársaság egyik legkiválóbb gyomorszakorvosa kijelenti, hogy a valódi Ferencz József-keserűvízzel oly kitünő eredményt ér el, hogy hazánk e gyögyvizét az összes sóshashajtók legeslegjobbának kell elismernie. Mivel egy küll-, mint belföldön sok utánzat fordul elő a kereskedelemben, a gyógytárakban, drogériákban vagy fűszerüzletekben, e híres ásványvizet mindig teljes nevén kell kérni. Ahol nem kapható, oda a Ferencz József-gyögyforrások szétküldési igazgatósága Budapestről közvetlenül is szállít.

Kivándorlók és versenyparipák

A szabolcsmezei ember-export titkai

Nyiregyházáról jelenti tudósítónk, hogy Mezőssy László kemecei főszolgabíró előterjesztése alapján Nyiregyházától Bécsig nagyszabású vizsgálat folyik most kivándorlók csempészése miatt.

A főszolgabírónak szenzációsan érdekes nyomozása kiderítette, hogy a vármegye több községében garázdálkodnak kivándorlási ügy-nökök, akik a hadköteleseket a versenystállók alkalmazottaival szállítatják át a határon olyan módon, hogy a kivándorlókat a löszállító vasuti vagonokban rejtették el. Mezőssy László megállapította, hogy a versenystállók alkalmazottai, sőt vasuti alkalmazottak is szerepelnek a kivándorlók szállításánál. Tiszarád községben ugyanis, ahonnan igen sokan szöktek ki, kihallgatta a főszolgabíró két kivándorlónak, Osváth Istvánnak és Laskai Jánosnak a feleségét, akik többek közt a következőket vallották:

— Midőn férjeink utlevél iránti kérel-mükkel el lettek utasítva egy alkalomból, Nyiregyházáról történt hazautazáskor a vasuton egy embertől, akinek nevét megmondani nem tudjuk, hallottuk, hogy Vencsellőn egy Tóth András nevű egyén bárkit is kiszállít utlevél nélkül Amerikába. Mindkettőnk férje április havában elment Vencsellőre Tóth András-hoz, hogy vigye ki őket Amerikába s amint férjeink nekünk előadták, fejenként 600—600 kóronában meg is állapodtak s május 4-ikén mindkettőnk férje reggel elbucsuva, eltávoztak. Amint később elmentünk Vencsellőre Tóth András-hoz megtudakolni, hogy mi történt férjeinkkel, megtudtuk, hogy még aznap délelőtt Rakamazon a Dessewffy Miklós gróf versenylváival lettek egy vagonban Budapestre felszállítva, onnan pedig ugyancsak versenylvakkal Bécsbe.

Az asszonyoknak a férjiek azt is megirták, hogy Budapesten és Bécsben a vasutnál előmozdítják a kivándorlók szállítását.

A főszolgabíró prozozíciója alapján az alispán fölterjesztést intézett a belügyminiszterhez, akivel közli a Mezőssy által lefolytatott nyomozás adatait és intézkedést kér a visszaélések meggátlására. A belügyminiszter most arról értesítette az alispánt, hogy a kereskedelemügyi miniszterrel karöltve érlelyes vizsgálatot indítottak annak megállapítása végett, hogy a tiltott kivándorlást kik segítették elő és intézkedik a két minisztérium, hogy a főszolgabíró által leleplezett vissza-éléseknek gátat vessenek.

Közoktatás

Iskolai beiratások. A debreceni ref. fő-gimnáziumban szeptember 1—8. napján délelőtt 9 órától 12-ig írják be a tanulókat. Szeptember 1—4. napján csak a protestáns vallásukat veszik fel, 5-ikétől kezdve bármely vallású tanuló jelentkezhetik felvételle. 9 órától 11-ig csak az első osztályba, 11-től 12-ig bármelyik osztályba lehet jelentkezni. Az előjegyzést szeptember 4-én tul nem veszik figyelembe. Az iskolai év ünne-pélyes megnyitása szeptember 9. napján lesz a nagytemplomban d. e. 10 órakor. A táp-intézet szeptember 4-én nyílik meg. A szeptemberi vizsgálatok ebben a rendben tartatnak; szeptember 1-én a VIII. osztálybeliek javító, pótló és magánvizsgálata és a különbözeti vizsgálatok. Szeptember 2-án az I—IV. osztálybeliek javító és pótló vizsgálata. Szeptember 3-án az V—VII. osztálybeliek javító és pótló vizsgálata; szeptember 4-én az I—IV. osztálybeliek magánvizsgálata és szeptember 5-én az V—VII. osztálybeliek magánvizsgálata. Az iskolai évet a régi épületben kezdik meg.

Fehérneműt, csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FEUERSTEIN

mosó intézete Piac-utca 63.

Piac-utca 42. sz. (Lamprecht palota.)

Arany János-utca 16. sz.

Telefon szám: Főújság 11-57. sz. Flókiújság 732. sz.

Iskolai értesítés. Az ágost. hitv. ev. elemi iskolában a beiratás szeptember hó 1-én kezdődik s tart szeptember 3-ig és pedig d. e. 9—12 óráig, d. u. 3—5 óráig. Az első két napon csak azok vétetnek fel, akik már előjegyezve vannak, vagy akik előző évben már jártak iskolánkba. A harmadik napon felvétel a jelentkezés sorrendje szerint történik, amíg hely van. Az első osztályba lépők tartoznak keresztlevelet (születési bizonyítványt és himlőoltási igazolványt hozni. A tanítás szept. 4-én (csütörtök) d. e. 9 órakor istentisztelettel kezdődik. Debrecen, 1913. aug. 23. Materny Lajos isk. sz. elnök.

HIREK

— Vasárnapi istentisztelet. A református templomokban e hó 24-én, vasárnap a következő sorrendben tartattak meg az istentiszteletek: a Nagytemplomban prédikál Bodnár Gábor s.-lelkész, a Kistemplomban 9 órakor gáborjáni Szabó Gábor s.-lelkész, 11 órakor Hajdu Gyula s.-lelkész, a Kossuth-utcai templomban Könyves-Tóth Kálmán lelkész, az ispotályi templomban Urav Sándor lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond plébáni titkár, a csapókeri imaházban Kovács János vallásoktató lelkész, a homokkeri imaházban Boér Károly vallásoktató lelkész.

Az ágost. hitv. evang. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Peér P. Sándor s.-lelkész végzi.

— A jövődöntő trónörökös magyar alezredes. Bécsből táviratozzák: A felség Károly Ferenc József főherceget legközelebb alezredessé nevezi ki és egyik magyarországi huszárezredhez helyezi át.

— Skerlec báró állapota. Zágrábból táviratozzák: Skerlec Iván báró királyi biztos állapota javult. Ma délután 4 órakor hőmérséklete 38,4 fok, érverése 96 volt. Este hat órakor a kötés változtatásakor a hőmérséklet csökkent, a közérzet jobb volt, mint tegnap. A gyuladás nem terjed.

— Nyiregyháza a külön ügyvédi kamaráért. Nyiregyházi tudósítónk jelenti: A jogügyi-, pénzügyi- és építkezési szakosztályok együttes ülése foglalkozott a nyiregyházi ügyvédeknek ama kérelmével, amelyet már részletesen ismertettünk, s amelynek célja az, hogy a város támogassa az ügyvédek egy a debrecenitől független nyiregyházi ügyvédi kamara létesítése érdekében. Az egyesített szakosztályi ülés elfogadta azt a javaslatot, hogy egyelőre 3 évre évenként ezer korona segélyt adjon a város a létesítendő ügyvédi kamarának és bocsássa rendelkezésére a tanácsstermet.

— Egy tábornok halálos balesete. Strasburgból táviratozzák: Schotten tábornokot, aki ma délelőtt Saarbrückenbe lovagolt, az ottani tréncaszárnya előtt halálos baleset érte. A tábornok lova megbokrosodott és lovasát a földre dobta. Schotten tábornok oly szerencsétlenül bukott le a lóról, hogy nyakszirtjét törte és nyomban meghalt.

— Iparosok nagygyűlése. Folyó augusztus hó 24-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az ipartestület dísztermében iparos nagygyűlés lesz, melyre tagjait meghívja és minél nagyobb számban megjelenésüket kéri az ipartestület elnöksége. Tárny: 1. Az iparos nyugdíj- és járadék intézmény ismertetése. A Magyar Élet- és Járadék Biztosító Intézet m. sz. által kidolgozott módszer alapján. Előadja: Engel Tóbiás osztályfőnök ur. 2. Az iparosság érdekeit érintő fontos ügyek előterjesztése az ipartestület részéről.

— Mentze Henrik ujdonságok áruháza, a legolcsóbb beszerzési forrás. Piac-utca 38. szám, diszműáru, gyermekjáték- és háztartási cikkekben.

— A megszökött ügyvéd adósságai. Balassagyarmatról táviratozzák: Révész Dezső dr., a megszökött balassagyarmati ügyvéd dolgával ma foglalkozott a balassagyarmati ügyvédi kamara, a Révész irodája részére gondnokul Kovács Lajos dr. ügyvédet, vizsgálóbiztosul pedig Hegedűs Tibor dr. ügyvédet rendelte ki. A Balassagyarmati Takarékpénztár 60.000 koronával van érdekelve Révésznél, mely összeg részben ielzálogi biztosítás által, részben pedig Révész és neje vagyonából, amelyre a takarékpénztár ma bűnügyi zárlatot vezetett, teljes fedezetet nyer. Révész adósságát 900.000 koronára becsülik, mellyel szemben ingatlanban és értékpapírban körülbelül 300.000 korona fedezet mutatkozik. Révész a feleségével 400.000 korona hozományt kapott.

— Gyilkosság tévedésből. Pár hét előtt megírtuk, hogy a debreceni közpórházba beszállítottak egy súlyosan sérült embert, aki napokig eszméletlen állapotban volt. Majd mikor eszméletét pillanatra visszanyerte, csak két nevet haitott szüntelen:

— Bácsó... Tátorján...
A debreceni rendőrség a derecskei csendőrséggel karöltve megállapította, hogy az illetőt Bácsó Péternek hívják, derecskei illetőségű és részeg állapotban az éjeli órákban betévedt Tátorján György udvarába. A gazda egy vendégével otthon borozott, a részeg embert rablónak nézték. Botokkal, dorongokkal megtámadták s annyira összeverték, hogy be kellett szállítani a debreceni közpórházba. Itt ma reggel meghalt. Tátorján és tettes társa ellen a vizsgálat folyamatban van.

— Pápai csárdás. Emlékezetes még az az affér, mely Anyos Laci népdal-költő és egy ismert nevű főpap között történt. Anyos Laci egy sikerült magyar népdalt adott ki, melynek a címe „Pápai csárdás”. Ezen a címen megbotránkozott a főpap, mert szerinte a pápa özsentsége személyét sértette. Ebből az ügyből sajtó-per is lett, azonban a bíróság Anyos Lacinak adott igazat. A „Pápai csárdás” bájos magyar-nótát, ma este az Uránus nyári-színházban éneklő Sára Szabó Károly a kiváló népdal-énekes.

— Koleragyanus megbetegedés Baján. Bajáról táviratozzák: Özvegy Katanits Lajosné 74 éves munkásasszony tegnap délelőtt 10 órakor hirtelen rosszul lett, összeesett és az előhívott Ladányi dr. orvos koleratüneteket konstataált. Azonnal jelentést tett a hatóságnak és a helyszínrre siető Bernhardt János dr. tisztiorvos szintén koleratüneteket állapított meg. Az asszonyt beszállították a járványkórházba, mindent fertőtlenítettek és csendőrséggel elzárták az egész házat, a melybe senki sem mehet be és amelyet nem is hagyhat el senki. Jelentést küldtek a belügyminiszternek és a váladékokat felküldték a bakteriológiai intézetnek.

— Orosz kémekből magyar katonák. Makóról jelentik: A nagylaki csendőrség két orosz embert őriz, akiket kémkedéssel gyanúsítanak. A két, intelligensnek látszó fiatal orosz a község határában ólálkodott. A csendőrök igazolásra szólították fel őket, mire az egyik futni kezdett, a másik pedig megadta magát. Az egyik fiatal embernél meglepő rajzokat találtak utakról, hidakról. Kiderült, hogy ez hat év óta bujkál az orosz hatóság elől; a másiktól még semmit sem tudnak. Ma mind a két fiatal ember arra kérte a csendőröket, hogy állítsák őket a magyar sorozó bizottság elé tavasszal, mert magyar katonák akarnak lenni. Most várják a belügyminiszter intézkedését.

— A végrehajtó a „kisasszonyos” végrehajtásról. A következő nyilatkozat közlésére kértünk fel: Dr. Vargha Imre ügyvéd ur tegnapi nyilatkozata folytán — bár nem vagyok hiva a szószaporításnak — kénytelen vagyok egész röviden kijelenteni, hogy miután értesülésem szerint az ügyvéd ur már előzőleg köztudomásra hozta, hogy ellenem a fegyelmi feljelentést megteszi, nem tartom ildomosnak, hogy e helyen megcáfolyjam összes állításait. Csak arra a kolosszal ellentmondásra mutatok rá, mely a nyilatkozatban áll és amely szerint az egyik helyen azt mondja az ügyvéd ur, hogy engem nem bízott meg a végrehajtás fogantatásával, később pedig naivul bevallja, hogy helyette várt reám a megjelölt helyen. Majd mélyen tisztelt fegyelmi hatóságom előtt kiderül, hogy kettőnk közül ki állít — valótlanosságokat. *Gáll Vilmos.*

— A városi tisztviselők kedvezményes fája. A tanács tudvalevően még a tavasz elején kimondta, hogy a városi tisztviselőknek kedvezményes áron adja a fát és pedig úgy, hogy a vételárat a pénztár havonként a fizetésükből vonhassa le. A belügyminiszter ma értesítette a tanácsot, hogy e határozatot jóváhagyta.

— Dráma a mozdonyon. Tegnap este forró sikere volt az Uránus (Korona-passage) mozgó-színháznak. Bemutatóra került a filmpiac legújabb slágere, a „Dráma a mozdonyon” című amerikai vasutas dráma. Csodás beállítású, határtalan perspektívájú plasztikus kép, melyet nagy ritkán produkál a kinematográfia. „Dráma a mozdonyon” c. kép ma utoljára kerül vetítésre délután 3 órától 6-ig, mérsékeltlen leszállított helyvárakkal 6 órától rendes helyárak mellett. Minden kép után van bemenet.

— Értesítés. Tisztelettel hozom tudomására az igen t. Szülőknek, hogy a tanulóknak évről-évre szaporodása arra készítette az igazgatóságot, hogy a debreceni nyilvános m. polgári fiúiskolát Arany János-utca 18. szám alól Csapó-utca 58. sz. alá helyezze át, hol tágas — 11 méteres tanterem — és minden tekintetben megfelelő helyiségek fognak a tanulók rendelkezésére állani. Székely Simon polg. fiúiskolai igazgató.

— Jóváhagyták a Batthyány-utca burkolását. A belügyminiszter ma értesítette Debrecen város tanácsát, hogy a közgyűlés ama határozatát, amellyel a Batthyány-utca burkolását elrendelte, jóváhagyta. Az újabb árlejtést szeptember hó 9-ére tűzte ki a tanács.

— Játék közben. Micskei Sándor és Szikora István gyermekek ma délelőtt a kisállomás melletti faraktár előtt egy szekéren játszadoztak. Közben Micskei Sándor úgy talált megcsuszni, hogy a szekérről a földre zuhant és balkarja eltört. Beszállították a debreceni közpórházba.

— Öngyilkos gazdálkodó. Hajduböszörményből jelentik: B. Szabó Sándor 42 éves gazdálkodó ma reggelre az istálló gerendázatára felakasztotta magát. Mire észrevették, meghalt. Öngyilkosságának okát nem tudják. Levelet nem hagyott hátra.

— Dr. Katona Mihály sárospataki homeopata orvos ismét rendel Debreczenben f. hó 29-én, pénteken egész nap és 30-án, szombat d. e. 11 óráig, Darabos-utca 55. sz. alatt, ahol különösen tüdő- és gyomorbetegségeket számosan látogatják a sikeres gyógyításairól híres orvost.

— Intézeti fehéreműk fiúk és leányok részére Szabó Lajos fiainál.

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, kösvényénel, cukorbetegségnél, vörhenyénel, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitünő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerüzletekben. SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

Lóversenyfogadások Debreczenben.

➔ (Gerő Lajos és Társa budapesti bookmaker cég képviselője.) ➔

Elfogad az összes belföldi versenyekre start és fix odds fogadásokat a Hungária-kávéházban egész napon át a verseny kezdetéig. Eredmények még aznap, a verseny után közöltetnek. Turifal és felvilágosítással ingyen szívesen szolgálunk. Nyere-mények ugyanott fizettetnek ki. **Hajdu József bookm. képvis.**

Felvétel a D. M. K. E. n. tétéze szepten zet igazgatósá kereskedelmi lókat. Haví el otthonába jár ügyelettél, eb oszonnával 14 pektust kiüld reáliskolában gató-tanár.

— Hirtel
Ma reggel la dorné 51 éves hagyatva élt ban. A szomsz melyről azt h eset körül. É a községi or helyére. Az nines ok cser Sándorné ter szélhűdés ölt.

— Elütö
Czibere Gábo állomás mell gyermeket k erős külső. é a bérkocsis indított.

— Csak
jobb üzletbe

— A ny
ceni nyomd egybekötött git-füredő (M estély előké számu rend érdekében. is a legnagyobb is a cimbalon ének-duett s hez a műsor tén igen jó tévedésből Darabos-ut ség készsége

— Leg
árban Kupfer

— Az
színház ma panoráma f 3. Magas j A kis Jacq nagyon mu saság, gyö lelet, humo nyon, nagy 2 felvonás tól és 6-ig kal, 6 órá menettel. I jára láthat filmpiac ig tóra.

Budapest
irod

oly urakkal tani kereske ves értesítés

Mosse R

El
jel

Felvétel a D. M. K. E. internátusba. A D. M. K. E. nagyszabású, modern nevelőintézete szeptember 1-én megnyílik. Az intézet igazgatósága felvesz gimnáziumba, reálkereskedelmi- és polgári iskolába járó tanulókat. Havi ellátásdíj 60 korona. A napközi otthonába járó növendékek tanulmányi felügyelettel, ebéddel, ozsonnával 32 K-t, csak ozsonnával 14 K-t fizetnek. Kiváratra prospektust küld a felvételt délelőttönként a reálist iskolában eszközli dr. Madai Pál igazgató-tanár.

Hirtelen halál. Derecskéről jelentik: Ma reggel lakásán halva találták Kiss Sándorné 51 éves asszonyt, aki teljesen magára hagyatva élt a község határában levő házában. A szomszédok fedezték fel a halálesetet, melyről azt hitték, hogy bűntény történt az eset körül. Ertesítették a csendőrséget, mely a községi orvossal szállt ki az eset színhelyére. Az orvos aztán konstatálta, hogy nincs ok csendőri beavatkozásra, mert Kiss Sándorné természetes halállal mult ki, agyszélhűdés ölte meg.

Elütött egy gyermeket a bérkocsi. Czibere Gábor bérkocsis ma délután a nagyállomás mellett Pelles János három éves gyermeket kocsijával elütötte. A gyermek erős külső- és belső zuzódásokat szenvedett, a bérkocsis ellen a rendőrség vizsgálatot indított.

Csak Török-pezsőt igyunk, minden jobb üzletben kaphatja.

A nyomdászok táncestélye. A debreceni nyomdászok e hó 31-én este, műsorral egybekötött táncestélyt rendeznek a Margit-fürdő (Munkás-Otthon) disztermében. Az estély előkészületei lázasan folynak, a nagy számú rendezőség mindent elkövet a siker érdekében. A Papp-nővérek szereplése eddig is a legnagyobb érdeklődést keltette, mivel a cimbalom-kisérletet is maguk látják el ének-duett számukhoz. Hozzájárulnak a sikerhez a műsor többi számai is, amelveket szintén igen jó erők látnak el. Ha valaki netalán tévedésből meghívót nem kapott, forduljon Darabos-utca 19. szám alá, ahol a rendezőség készséggel áll rendelkezésére.

Legfinomabb gyapjuszövetek mesés olesó árban Kupfer és Társánál, Széchenyi-u. 1/b.

Az Uránus (Korona-passage) mozgószínház mai pompás új műsora: 1. Nürnberg, panoráma felvétel. 2. Igazi szerelem, dráma. 3. Magas jutalom, kacagtató, színes kép. 4. A kis Jacqueline, színmű. 5. A detektív ló, nagyon mulatságos. 6. A Manoel atléta-társaság, gyönyörű varieté szám. 7. Pompás lelet, humoros jelenet. 8. Dráma a mozdonyon, nagy hatású amerikai vasutas dráma, 2 felvonásban. Előadás kezdete d. u. 3 órától és 6-ig mérsékeltén leszállított helyárakkal, 6 órától rendes helyárak, folytonos bemenettel. Ezen nagyszerű műsor ma utoljára látható, hétfőn teljesen új műsor — a filmpiac igazi remekei — kerülnek bemutatásra.

Budapesti jóhírnevű kereskedelmi iroda összeköttetést keres

oly urakkal (üggyvéd, kereskedő, ügynök), kik az ottani kereskedői viszonyokat alaposan ismerik. Szíves értesítések „Diszkrét B. 38” jelige alatt intézendők **Mosse Rudolf hirdetőjébe, Budapest.**

MAGGI jó takarékos kenyérszája

Megtakarítást
örhöz el a háziasszony
a főzésnél
MAGGI-féle kockával
(kész húsleves),
dbja **5 f.**

Minden tocka — csupán 1/4 liter forró vízzel leöntve — egy tányér igen finom húsleves ad botótes levelek készítéséhez, főzelékek, mártások feleresztéséhez stb.

A bevásárlásnál kérjünk határozottan **MAGGI-féle kockát a keresztcsillag védjeggyel.**

MAGGI jó takarékos kenyérszája

A nyári hőség veszedelmei kétségkívül a csecsemőre nézve a legnagyobbak, mert a legtöbb esetben egy megfelelő, megbízható táplálék hiányzik. Adion azonban kedvencének Nestlé-féle gyermeklisztet, mely készítmény már nemzedékről nemzedékre számtalan esetben oly fényesen bevált, s azáltal nemcsak sok bánattól óvja meg magát, hanem kis gyermeke szép fejlődésében is gyönyörködhetik. Próbadozokat kívánatra azonnal teljesen díjtalanul küld: a Henri Nestlé cég, Wien, I. Biberstrasse 31.

Akinek kedves az egészsége az a Denik néven forgalomba hozott dohányárut szívia. Egyedüli elárúsító helye Fischer Adolf és fia cégnél, Piac-utca 61. sz.

Leszállított helyárak mellett d. u. 4-től 6-ig csodás mozgókép-műsört láthat a vásártéri Uránus nyári-színházban. 6 órától rendes helyárak a szerződött kabaremművészek felléptével.

Előleges jelentés. A közeledő iskolai sasionra, amelyre ez idényben teljesen újonnan rendezem be, a gyermekruha-osztályt, complet raktár lesz, leányka és fiú fehérenemű, harisnya, szövet- és mosóruhák, ruhákban és kabátokban divat különlegességek, teljes gyermek (intézeti) kelengyék, méret szerint, a legpontosabban lesznek előállítva, a legizlésebben és a legjobb anyagból. Vidéki érdeklődésre készséggel válaszolunk és felvilágosítást adunk, kívánatra mintákat ármegjelöléssel szívesen küldünk. **Reichmann divat-áruháza,** Debreczen, Piac-utca 85. sz. (Royal-kávéházzal szemben).

Gyönyörű kalap és uri divat újdonságok Frank Testvéreknél, az új megyeháza mellett.

Kiesett a vonatból. Kézdivasárnéletről jelentik: Pürsi János kovásznai munkás, tegnap a Romandó fűrésztelep melletti sík-lón lefelé indult a fával mállázott vasuti kocsin. A sebesen haladó vonatról kibukott és összeroncsolta magát.

Értesítés. Debreczen állomáson, 1913. augusztus 25-én reggel 9 órakor a címzettek által ki nem váltott árúk nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali fizetés mellett el fog adatni. Eladásra kerülnek (kézműves) diszmű, kályha, cserép, üres hordó, veres-hagyma, disznózsir stb.). A raktárfőnök.

A siketnémák intézete részére szükséges összes ágynemű-, matrac-, paplan-, pokróc-, szőnyeg-, függönyök stb. szállítását a ma megtartott versenytárgyaláson a **Donogán és Somossy** cég nyerte el.

Ma vasárnap este a „Royal”-kávéházban játszik a katona-zenekar.

Kiadó üzlethelyiség 1914 május 1-re a Kontsek Géza fűszeres által 12 évig bérelt Kossuth-utca 7. szám alatti bolt és raktár, mely tíz összefüggő, jelentékeny méretű helyiségből áll és három rakodóval ellátva 65 méter hosszú. — A pincehelyiségek száma megfelelő, száraz, villannyal ellátva. Építésénél fogva különösen alkalmas fűszer, butor, vas, vászonáru üzlet részére. — Lég-szesz- és villanyvilágítással felszerelve, bent az üzletben vízvezetékekkel, closettal ellátva. Értekezhetni: Kossuth-utca 9. szám Kardos László üzletében.

A legfinomabb női kézi-táskák, pénzszivar- és cigaretta-tárcák, bőröndök, utikosarak és teljes uti felszerelések olcsó szabott árak mellett kaphatók **Mentze Henrik** újdonságok áruházában. Piac-utca 38. sz., a Hungária-kávéházzal szemben.

Iskolás leányok és fiúk részére kész fehéreneműek matracok, paplanok, takarók. **Intézeti fehérenemű** az összes internátusokba előírás szerint **Kardos Lászlónál,** Kossuth-utca 9.

Szülők figyelmébe! Ajánlom fényképezési műtermemet, ahol ma legmodernebb, legjobb és legolcsóbban készülnek fényképek és levelező-lapok, **6 drb. 2 kor. Gábor műterme,** Csapó-utca 10.

Fajborok palackozva literenként kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

PELEY IMRE

temetkezési intézete
BÁDOGOS-U. 6. KENYÉRPIAC.

Halotti árucikkeim

bárkinél a legolcsóbbak és legmegfelelőbbek, ugyszintén saját készítményű **sírkoszorúim** szép kivitelűek, melyet már nagyon sokan elősmertek és azokat saját árban bocsátatom a mélyen tisztelt gyászoló felek rendelkezésére. A szakmában nagyon sok olyan van, amit sajátkezűleg elvégezhetek; ez is igazolja, hogy olcsóbban árulhatok, mint, aki drága pénzért készített. Elvem szolid alapon való kiszolgálás!

Előleges jelentés.

Amennyiben a **Szentanna-utca 5. szám alatt**

ADRIA

fényképészeti műterem e hó végén nyílik meg, felkérem a nagyérdemű közönséget, hogy fényképszükségletének beszerzésével egy pár napig várjon, mert az **ADRIA** fényképészeti műteremben meglepetés-szerű fényképek lesznek készítve.

Színház

* **A színiévad kezdete.** Mezei Béla, a városi színház új igazgatója több napi habozás után elhatározta, hogy csakugyan megkezdje Debreczenben előadásait. Előleges színházi-jelentés keretében adja hírül, hogy augusztus 30-án „diszeloadás” lesz, „ünnepi nyitányt” játszik a zenekar s „beköszönt” az igazgató. Sőt uram fia, még darabot is adnak. A régi jó „Cigánybárót” „ünnepi diszeloadás”-ban. Valószínűleg ehhez emlékül „beköszöntő”-t írdeakíával Mezei Béla, aki ezt bizonyos „ünnepi-disz”-ben fogja elmondani. Akár csak Haidubagason lennének. Az a kár, hogy az ezredik látogató emlékül „értékes jutalomtárgyban nem része-szül”, mert ebben az esetben az „ünnepi diszebéd”-ngk is lenne valami célja. Mert eddig Debreczenben az igazgatók prologust csak pályázatuk alkalmával mondtak, beiktatásuk után csak dolgoztak és nívós előadásokkal igyekeztek a színpadról beszélni. Mert ne tessék eltéveszteni, hogy most Debreczenben vagyunk és nem — M u t s á n ! . .

* „Letört karrier” c. legújabb Nordisk drámát, amely Budapesten óriási sikert aratott, holnap az Apollo-mozgóban bemutatják. A sajtó egybehangzóan elragadtatással számolt be a filmremekről. A főszerepeket Clara Wieth és Psilander alakítják. A „Pesti Hírlap” így jellemezte Psilandert: „Psilander alakítása ép oly komor, megkapó, mint maga a sujet. Itt az ő nemes és tisztult művészetére, Psilanderre van szükség, hogy teljes legyen az illúzió.” Az előadás tartama 1/28-tól éjjelig. Minden kép után be lehet menni.

* Az Apollo-mozgó közönsége a „Szerelem iskolája” Nordisk vígjátékot és „A fátyol” című drámát nagy tetszéssel fogadta. E kitiű műsor még ma látható. Előadás tartama délután 3-tól éjjelig. Délután félhely-árak.

Ékszer- és órajavitást

pontosan és szolid **Pintér Gusztáv** Piac-utca 26. Bér-
árak mellett eszközöl **Piac-utca 26. Bér-
árak mellett eszközöl**

Sport

— Felhívás és kérelem Debreczen közönségéhez. A folyó évi október hó 14., 15., 16., 18. és 19-én rendezendő Concours hippique alkalmából igen nagy számban érkeznek városunkba Magyarországból, Ausztriából és a külföldről a lovas sport művelői és barátai, úgy, hogy a rendelkezésre álló szállodái szobákban lehetetlen számukra elég helyet biztosítani. Debreczen város mélyen tisztelt közönségéhez fordulunk azért, bizva hagyományos magyar vendégszeretetében, hogy az idegenből jövő vendégek elszállásolásánál segítségünkre lenni kegyeskedjék. — Teljes bizalommal felkérjük tehát Debreczen város-közönségét, hogy amennyiben a város belterületén vagy a Simonyi-uti villákban nélkülözhető lakásaik, szobáik vannak, engedjék át azokat az elszállásolás céljaira a vendégeknak október 13-tól október 20-ig. A díjtalanul átengedett lakásokban, szobákban elhelyezett vendégektől általunk lakás megváltás címén beszedendő összegek a lakásokat átengedők nevében jótékony cérra fognak adni. Az elszámolást annak idején a lapok útján közölni fogjuk. Felkérjük to-

vább azokat is, kiknek bérbe adandó butorozott szobáik vannak és azokat a fentebb jelzett napokra nekünk bérbe adni hajlandók, szíveskedjenek ezt is az ár megjelölésével bejelenteni. Ugy az átengedendő, mint a bérbeadandó lakások és szobák bejelentése, mielőbb kérjük Loránt József titkár ur címére (Piac-u. 16. Alföldi Takarékp. palotája) írásban elküldeni. Ismételten teljes bizalommal kérjük a mélyen tisztelt közönség szíves támogatását azon reményben, hogy azt tőlünk megtagadni nem fogja és vendéglátó nehez munkánkban segítségünkre lesz. A Concours Hippique intézősége.

Mérték utáni costümök

Bécsi és prágai műhelyben legutolsó divat szerinti kelmékből őszi ujdonságok ::

50

kor-tól kezdve készülnek

Halmágyi divatházában.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar állami	619.0
Országos hitel	624.0
Magyar állam	81.45
Magyar állam	704.50
Magyar állam	20.0
Magyar állam	705.5
Magyar állam	768.0
Magyar állam	842.25

Magánleltéskamattal:

Bécs 5 1/2 %, Berlin 4 3/4 %, London 4 1/2 %

Budapesti gabonátőzsde.

Szár E. (Stassor és König) debr. bismányos távirati jelentése	
B. sz. májusra	11.59
„ szeptemberre	12.03
„ 1913. okt.	8.95
Ros. októberre	8.84
„ szeptemberre	8.23
Zab októberre	8.19
„ szeptemberre	7.68
Teng. októberre	
„ szeptemberre	
aug.	

Készárú változatlan.

A kolera és a romániai vasúti forgalom. A kereskedelmi- és iparkamara tájékoztatás céljából ezúton közli az érdekeltekkel, hogy a román kormány, a Magyarországon előfordult koleraesetek miatt Magyarországból jövő utasoknak Romániába való belépését és árú szállítást csak Verciorován, Predealon, Turn-Szeveren és Burduienen át enged meg. A Magyarországból jövő utasok Romániában utazásuk végpontján öt napon át megfigyeltetnek. Munkás csoportoknak, kivándorlóknak Romániába való belépése meg van tiltva. Friss husneműek, friss zöldség és friss gyümölcs Romániába való bevitele tiltott.

Fizetéseketelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseketelenségeket jelenti: Szilcz Gyula Baranyaharkány, Markovits Jakab Balasagyarmat.

Ingtatlanok forgalma.

Balmazújvárosi Takarékpénztár veszi Zs. Nagy Sára Kiss Lajosné és társaitól balmazújvárosi ingatlant 600 koronáért. Dobi Bálint és neje Illés Julianna veszi özv. Györfi Imréné Oláh Sárától balmazújvárosi legelő-illetőségét 200 koronáért.

Farkas István én neje Veres Julianna veszi Csató Sándorné Béke Katalintól balmazújvárosi ingatlant 300 koronáért.

Harangi Sámuel és neje Bácsi Julianna veszi Zsupos Lajostól balmazújvárosi szállót 600 koronáért.

Özv. Szücs-Istvánné Nagy Julianna veszi Röth István és neje Fodor Zsuzsánától balmazújvárosi házat 1400 koronáért.

PIGNICZKY ISTVÁN

CHRONOMETER és MŰÓRÁS

a szegedi hírneves Brauswetter órásnak tanítványa és 12 évig elsőrendű szakmunkása volt. Csakis szolid, finom

órák raktára

Csapó- és Vár-utca

sarok, a Zenedével szemben.

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Bünyügyi főtárgyalások. A debreceni kir. törvényszék, mint büntetőbírótság előtt, a jövő hét folyamán a következő tárgyalások vannak kitűzve:

Augusztus hó 27-én: Telegdi János és társa lopás büntette, Hitesi Gyula zsarolás vétsége, Kovács István súlyos testisértés büntette, Krasznay Károly gondatlanságból okozott emberölés vétsége.

Augusztus 29-én: Kiss János sikkasztás büntette, Végh Lajos súlyos testisértés büntette, Sladler Dániel zsarolás kísérletének vétsége, Bende Lidia súlyos testisértés büntette, Szathmári Lajos lopás büntette.

Telefon 945.

Telefon 945.

Tüzifa, köszén

igen olcsón beszerezhető SZÜGYINÉL, (Hungária-malom mellett.)

Ugyanott 2 és 3 méteres akácfaék olcsón kaphatók.

Figyeljen a névre és kérjen mindig határozottan Erdőgyöngyét. Hasonnevű értéktelen utánzatok visszautasítandók! Erdőgyöngyeművek Moritz Löw, n-Hussowitz.

BORSAJTÓ

Gyapju szövetek legújabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

és SZŐLŐZŰZŐ gyártmányainkat ajánljuk a t. szőlősgazdák figyelmébe. DEBRECZENI VASÖNTÖDE ÉS GÉPLAKATOSSÁG Debreczen, II., Hadházi-u. 22. Alapított 1882-ben.

Szigoru szabott árak mellett szerezhetjük be

WEISZ ADOLF posztókereskedőné, Debreczen, Kossuth-u. 1. (Első takarékpénztár palotájában.)

Föld

80 dar
ol

Kérdősközlő
lige alatt Blo
melweis-utca

Börtisz

mint börtisz, p
hájeny, érdes és
testbört megszüntet
mely a kátrányt g
és a szagos, színező
tartalmazza és a gr
szertint hatásosabb,
Alkalmazhat

folyékony Pin
Aki pedig n
részesül, használjon

Pinosol-Borax
kéné

Börbajok és ki
10%-os Pinos
Bővebbet a sz

Fejmosások hoz
ellen a folyék
1 koronás és
ban

Kapha
riakba

Pinosolwe
Wien, I
Debreczeni - Közp

Messzemenő jótállás!

Er

DIES

Szivógáz és
olajos os
Meglepő ujdonság
gyűjtőfej, vi

GELLÉ
mérnöki iro
Baját

DALMA

500 koronát
 fizetek annak, ki a **Bartilla fogvizének** használata mellett üvege 80 fillér valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlik. **Bartilla, Winkler Ede, Wien, 19/1. y Sommergasse 1.** — Kapható Debreczen minden gyógyszerárban és drogeriában. Csakis **Bartilla fogvil,** kérendő. Hamisítások bejelenté e jól jutalmaztatik. O helyekre hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üvege 5 kor. 80 fillérért.

Keresek

november elsejére
 2 szobás, tágas, modern
 fürdőszobával
 ellátott

lakást,
 lehetőleg a piac-
 hoz közel.

↓ Cim a kiadóhivatalban.

Az őszi szezon
 beállta előtt az ujonnan érkezett

**kosztüm-
 szöveteinkből**

finoman kiállított kosz-
 tümöket

már K 90 és K 100-ért készítettünk.

BOSZNAY J. ÉS TÁRSA
 DEBRECZEN, KOSSUTH-U. 5.

Földmunkához

80 darab vasbillenőkocsi
 olcsón eladó.

Kérdezősködések. Vasuti anyag 500^a je-
 lige alatt Blockner J. Budapest, IV., Sem-
 melweis-utca 4. s irodájába intézendők.

Bőrtisztítlanságokat

mint bőrtakát, pürsenéket, hajfényt, érdes és feltüredzett testbőrt megszüntet.

PINOSOL

mely a kátrányt gyógyhatásu alkotórészeit elszigetelve és a szagos, színező és ragasztó alkotórészeketől mentesítve tartalmazza és a gráci dermatológiai klinika megfigyelései szerint hatásosabb, mint az officinális kátrányemlék.

folyékony Pinosol-szappan (80 fillér) vagy **Pinosol-kénestejszappant** (90 fillér).

Bőrbajok és kiütések ellen az orvosok a szilárd 10%-os Pinosolszappant ajánlják (90 fillér).

Fejmosásokhoz, hajhullás, korpásodás stb ellen a folyékony Pinosol-hajszappan szolgál, 1 koronás és 2 korona 50 filleres palackokban (hosszantartó készlet).

Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és illatszerekkereskedésekben.

Pinosolwerke G. Hell & Comp., Troppan
 Wien, 1., Helfferstorferstrasse 11.
 Debreczeni raktár: Központi drogeriában Rex Ferenc és Társánál.

Legmodernebb berendezésű különlegességi gyárvalalatunk

40 év óta az első helyen áll

a sajtógyárak közt és szakkörökben
 a legjobb hírnévnek örvend.

Tessék a 162. sz. speciális katalógust kérni bor- és gyümölcs-sajtókról, teljes borászati berendezésekről, hidraulikus sajtókról, gyümölcs- és szőlőmalmokról, szőlőszeli és szemzőgépekről stb. **Több mint 700 érem és első díjak stb.**

MAYFARTH PH. ÉS TÁRSA

borászati és gyümölcserőtelkesítési gépek különlegességi gyára
 1500 munkás. **Wien, II., Taborstrasse 71.** Képviselőik kerestetnek.

Az évek óta legjobbnak bizonyult

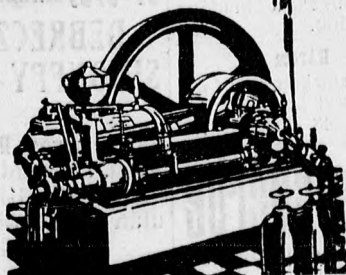
**Fernolendt-
 cipőpaszta**
„NIGRIN“

a legjobb fényességet adja és a bőrt tartóssá teszi.

!! Mindenütt kapható !!

Elismert legjobb motorok!

**Eredeti KÖRTING
 DIESELMOTOROK**

álló- és fekvőrendszer.
 Szívógáz és benzínmotorok. Benzin és nyersolajon cséplőgarnitúrák, magánjáróval is. Meglepő újdonságok! Nyersolajmotorok Meglepő újdonságok gyújtófej, vízbefecskendezés és kompresszor nélkül.

GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA
 mérnöki iroda Budapest, V., Koháry-utca 4. sz.
 Saját érdekében kérjen ajánlatot!

Tíz szög 50 fillér,
azóntul minden szög
5 fillér, a legkisebb
hirdetés 50 fillér. ■

APRÓ HIRDETÉSEK

Vasárnapotól szög
50 fillér minden szög
5 fillér, a legkisebb
hirdetés 50 fillér. ■

Vidékről
Apróhirdetéseket legelő
szerűbb postaltalvánnyal
feladni. Az apróhirdetés
szövege a postaltalvány
szelvényén elfér. — Zárt
levélben is lehet; akkor
a hirdetés ára levélbélyeg-
ben csatolandó.

Apróhirdetésre
telefonon felvilágosítással
nem szolgálunk.

Jelígs leveleket
csakis kellő igazolás el-
lenében ad ki a kiadó
hivatal.

A Debreceni Független Újság
telefon számai:
Szerkesztőség 3-39
Kiadóhivatal 3-39 és 18
Nyomda 18

Levelezés
Jelígs levélről a hirdetés
száma is kérélik.

Salamander.
Tudod te nagyon jól,
hogy téged sokkal oko-
sabbnak tartalak magam-
nál, mert azt vallom,
hogy a mit te mondasz,
annak úgy kell lenni,
de a vigyázat minden
okosság mellett is czéla
vezető. Csak nem értem
a tegnapi rideg hangot.
Több életet kérek. Le-
gyünk a régiek. Pannád.

Édes Mindonem!
Megint átéltem egy re-
tenetes éjszakát. Nem tu-
dom, hogy a valóság
vagy csupán a véletlen
üz ilyen kegyetlen játé-
kot velem. Ilyenkor ér-
zem még csak, hogy mi-
lyen mélyen, igazan szer-
retlek!!! Nagyon sokkal
fog tartozni nekünk a
jövő hét, hogy kárpótol-
jon a jelen nélkülözése-
ért. De vajjon beszélhe-
tek-e bátran többesben?
Olyan türelmetlenül szá-
mitgatom a napokat s
ugy várom, hogy mikor
út már a viszontlátás
édes órája. Isten veled!
Szerelmesen ölel, csókol
forrón, szomorúan a Te
sokatszenvedő Picid. 754

Öziganom!
Semmi bajom, a hege-
düm sem törött el, vigan
dudálok továbbra is, mint
a portugál és rád gondo-
lok szüntelenül. Gyere
csak bátran, minden ve-
szélyt elhárítottam. Ró-
zsid. 746

Annie
Áldj meg a Midenható
jóságért, lássa most már
élvezheti az araszabad-
ságát. Ugy kell venni
mindent, a hogy van.
Okos lények, okosan in-
tézik el az életet. Keserű-
séget soha sem csináljon
magának. Irjon okvetten.
R. N. 740

Zsuzsi.
Még ne utasítson el, hisz
nem tudja, hol és mikor
leszek szükséges. Min-
dig jó, ha van tanácsadó.
Nem felejték el semmit,
a korlátokat is meg tu-
dom tartani. Várom le-
velét. Samu. 741

Szép
fiatal szöke asszonynak
diskréta barátja lennék.
Szíves megkeresést „Bar-
na bajszas garzon férfiu”
jelígre továbbit a ki-
adóhivatal. 2007

Fiatal
űde, 22 éves, barna, élénk
leány, magánhivatalnok,
férjhez menne. Pénze
nincs, de annál jobb
szíve és lángoló szerelme.
Irjanak „Manna 22” alá
a kiadóba. 722

Egyetértünk
jelígre levél van a ki-
adóban. 748

Lilike
hála Istennek, hogy is-
mét itt vagy, most már
naponta láthatlak. Csak
gyertek ki délelőtt 11 óra-
kor a Piac-utcai korzóra.
Ott leszek mindég. Szer-
rettel, áhitattal, imádá-
sig Bandid. 749

Katóka
drága kis anyám még
mindég nem késő, vedd
rá szüleidet, hogy anyu-
káddal Abbáziába jöjje-
tek. Mesésen tudánk
együtt élvezni. Quarne-
rőba írjal. Itt leszek még
szeptember 8-áig. 750

Baby
jőjjön el ma délután 4
órákor megint. Ugyanott
várom. Tegnapi kellemes
órákat megismételhet-
nének. Ficsur. 742

Böszörményi
lakos 38 éves nőtelen
ember, iparos, özvegy
ember, 2 gyermekkel,
fiúcska 8 éves leányka 6
éves, elvenne 26-30 éves
jóralvó, házias nevelé-
sű nőt, a ki gyermekei-
nek második anyja lenne.
Arcképes ajánlatokat
„Iparos” jelíge alá kérek
a kiadóhivatalba. 744

Villanyoson
idősebb nővel a kórház-
ig utazott kis leányt kit
e lapra figyelmeztettem
szeretném megismerni.
Kérem tudassa „Sáray”
czím alatt e lap kiadóhi-
vatalába, hogy közeledés
lehetősépes-e. 745

52
éves jó módu vidéki em-
ber ki Debrecenbe jön
lakni rövidesen, keres
40-50 év körüli gyer-
mektelen jó családból
való polgár asszonyt.
Czím a kiadóban. 2001

Eladó
a Sestakertben
Poroszlai-ut 48.
szőlő

mely november hó el-
sejéni átadással négy-
szögölenként most 18
koronájával, keves
pénzzel megvehető. —
Értekezhetni ugyanott

Alkalmi vétel.
2 darab bordó
selyempaplan

eladó. Ára 100 korona.
Debreceni Lajosné,
paplankészítő. Szappanos-utca
16. Telefon 4-13. 1998

Püspökladányban a
Royal-szállodában

minden időben kényelmes
szobák, meleg és hideg
ételek kaphatók. Mérsékelt
árak, pontos kiszolgálás.
Csengő a kapunál. A n.
é. utazó közönség becses
partfogását kéri: Szántó
Márton, tulajdonos. 1801

Üzlet
SZLATVINI-VIZ
a legjobb bugyajtó. Kap-
ható a Deutsch-üzletek-
ben. 13

VALÓDI
édes, nemes szegedi pap-
rikakülönlegességek óriási
raktára Lindenfeld J.
Jenő fűszer-, gyarmat-
áru nagykereskedésében,
pénzügyi palota. Telefon
79. sz. 1755

Iskola táskák
gyermek-női harisnyák,
férfi ingek, divatos kala-
pok és nyakkendő legol-
csóbban Schwarz M. L.
Piac 52 (Megyeház) mel-
lett. 26

Költöztetek,
butort pakolok, hely-
ben és vidékre féde-
res stráfkocsin, sze-
mélyes jelenlétemmel,
a legnagyobb figye-
lemmel. Kocsit köl-
csön is adok. 1998

Debreczeni L.
Szappanos-utca 16.
Telefon 4-13. szám.

Értesítés !!

Van szerencsém a n. é.
vadászközönség b. tuda-
mására hozni, hogy Piac-
utca 75. szám alatt levő
fegyverműves műhelye-
met, mely 1899. év óta
fentáll, Piac u. 52. sz.
alá helyeztem át, hol
minden e szakmába vágó
munkátszakaszerűen, pon-
tosan és jutányos ár mel-
lett készítik. A n. é. va-
dászközönség b. partfo-
gását kérve 1973

SKOTH SÁNDOR
fegyverműves
Debrecen, Piac u. 52. sz., az
udvarban, megyeház mellett

**Teljes ::
ellátást
kaphat**

2 vagy 3 deák in-
telligens izraelita
családnál. Cím:

**ERDÉLYI,
MIKLÓS-U.
22. SZÁM.**

Kiadó

november elsejétől
Széchenyi-u. 21. sz.
a. 4 szobás modern
utczal lakás
és ugyancsak nov.
1-től három szobás
udvari lakás
Arany János-utca
39. sz. alatt. 1826

**AMERIKA
DEBRECZENBEN,**
aki TAKÁCS VINCENZÉL, a
ref. nagytemplom mellett ké-
szített fényképeit és leve-
lezőlapjait. Csekély ráfize-
tással majdnem életnagy-
ságu képet kap. 1812

**Autogón-
hegyesek
késztettek**
IFJ. LOSONCZI JÁNOS
DEBRECZEN,
József kir. h-u. 16.
Telefon 347. 1903

Szüts István
url- és egyenruhazabónál le-
het legolcsóbban legdivato-
sabb ruhát rendelni. Nagy vá-
laszték bel- és külföldi szöve-
tekben. 1835

Hunyadi-utca 13.
Vigyázz! Vigyázz!
Kékre festett kirakat!
Előrehaladott időny miatt
nagy árleszállítás
minden nyári kelmében:

1 mtr delén, kimondott jó
mosó 34 f. 1 mtr madéra,
60 cm. széles 63 f. 1 mtr
francia gyapjú deán 96 f.
1 méter blúzkeleme újdon-
ság 30 f. 1 mtr futó spárpa
szőnyeg 39 f. 1 mtr taít
selyem 105 f. 1 mtr selyem
bátisz, mintás 38 f. 1 mtr
luster, minden szín 30 f.
Szallagok, csipkék, kos-
tüm keimek, harisnyák,
ruhavásznak, zefirek, ág-
garnitúrák, sifonok, vász-
nak, paplanok, maradékok
mind olcsó árban

Molnár női divatruház
Kossuth- és Bathány-u.
sarok, színházzal szemben.

Különte
Megnyit

a „Béka áruház” Piac-
és Hatvan-u. sarkán, ahol
mesés olcsó árban kap-
ható: Futószőnyeg 80 f.,
nagy szobaszőnyeg 10 K,
ágy garnitúra 8 K, ruha-
szövet 1 K, 3 réti ág-
ymadrac 10 K, 2. sz. pap-
lan 4-50 K. 1715

Dizsokleveleket,
cimlaptervezeteket, rek-
lámnymotványokat,
hirdetéseket és plakáto-
kat készít grafikus mű-
vész. Címe a kiadóhiva-
talban. 325

Az ideai iskola
évre elfogadtatnak teljes
ellátásra izr. családból
való fiugyermek. Arany
János-utca 16. sz. 756

VIZVEZETÉK,
csatornázás, központi fü-
tések szakszerű kivitel-
ben jótállás mellett. Terv-
rajzot és költségvetést
díjtalanul készítik. Há-
zak évi jókarban tartá-
sát csekély díjazásért el-
vállalom. Gyermos Antal,
Miklós-utca 29. sz. Tele-
fon 379. 34

Fehérnemű
varrást és foltozását,
egyszerűbb tarkaruhákat
elvállalok. Cím a kiadó-
hivatalban. 737

Izraelita
család elfogad 1-2 kö-
zépiskolai tanuló teljes
ellátásra. Van a háznál
zongora is. Cím a kiadó-
hivatalban. 707

Meteor mozgószínház
Bocska-tér 10. Telefon
947. — Ma vasárnap, „A
mumia” humoros, „Me-
zei madarak” látv. term.
felvétel, „Barátok” nagy
társadalmi világláger, a
nagy olasz művészlet Za-
gonival a főszerepben
két felvonásban. „Látha-
talan emberek” humo-
ros, „Polidor gyermekei”
humoros, „Lepecsételt
ajkak” megrendítő tár-
sadalmi láger dráma 3
felvonásban, új világlá-
ger „A húság Vására” 3
felvonásban. 1858

Házi koszt
Hatvani Károlyné (Kos-
suth-utca 25.) kosztoso-
kat fogad el házon kívül
vagy háznál. Az által
hogy 3 napi előfizetést
is elfogad, alkalmat akar
nyújtani arra hogy min-
denki meggyőződést sze-
rezen a koszt kiváló-
ságáról. 415

Állás

Perfekt
magyar-német levelező,
könyvelő, önálló munka-
erő állást keres. Szíves
megkeresések „Perfekt”
alatt a kiadóhivatalba
kéretnek. Ora könyvelést
si elvállal. 528

Könyvelő,
aki a főkönyvvezetés,
mérlegcsinálás minden
ágában kitűnő gyakor-
lattal bír, pénzügyi-
vezető állást töltött be,
állását változtatni óhajt-
ja. Esetleg több helyen
könyvvezetést is vállal.
Jelenleg is minden dél-
után szabad idő felett
rendelkezik. Cím a ki-
adóban. 388

Előrendő
szakember ajánlkozik er-
dőbecsésre és erdőkiter-
melésre. Ajánlatok pos-
terestante „Erődkiterme-
lé” újrecen. 1979

Vidékre
izr. nevelőnő kerestetik
házhoz. Elemi és kézi-
munka tamítás. Ajánlat-
ok Rosenfeld Feéncz
Nagyrabé. 751

Másod-
vadór, ki más ily állás-
ban volt, kerestetik sze-
ptember 15-re, nagyobb
Kisvadra Szolnokmegyei
vadászterületre. Nős,
gyermektelen előnyben
reszesül. Fizetés 80 kor-
havonta és lőpénzek.
Ajánlatok bizonyítvány
és fényképpel. Másod-
vadór 912” a kiadóba
intézendők. 753

Három
kis gyermekem mellé né-
met leányt keresek. Da-
rabos-u. 48. 738

Haszonbérbe
adó vám- és pénzürlésre
gőz- és olaj-
malom

3 henger, szita és két pár
kőolajprés teljes felsze-
reléssel hat évre, esetleg
örökáron is eladó. F. év
október hó 15-én átvehe-
tő Hajdudorog, Hajdu-
megyében. 11.000 lakosu
város. Főltételek meg-
tudhatók személyesen v.
levélben Tóth Pálnál, H.-
Dorogon. 1967

Lakás

Lakatos-
vagy asztalosműhelynek
való helyiség és egy szoba
kiadó. Széchenyi-utca 44.
szám. 727

Piac-utca 85. sz.
Üzlethelyiség azonnal ki-
adó bármilyen célre:
I. üzlethelyiség K 500
I. „ „ „ 1000
I. „ „ „ 1100
Értekezhetni: Wiener
Adolf zsák- és ponyva-
üzletében, Kossuth-utca
27. sz. 1789

Kiadó
novembertől Aranyjános
utca 41 alatti úbvári la-
kás. Három szoba, kony-
ha, élés- és fűskamara.
2002

Kiadó
a piachoz közel egy csi-
nosan butorozott, villany-
világítással ellátott külön
bejárattal szoba, esetleg
teljes ellátással. Arany
János-utca 16. sz. 757

Kiadó
Miklós-u. 22. szám alatt
szép utcai szoba akár
butorral, akár a nélkül.
Értekezhetni a fűszer-
üzletben. 606

Bolthelyiség
igen alkalmas borbély-
hentes-, cipész- stb. üz-
letnek igen alkalmas —
azonnal kiadó. Miklós-
utca 22. 705

Két
csinosan butorozott szo-
ba azonnal kiadó. Dara-
bos-u. 48. 739

Piac-utca
61 szám alatt többféle
modern ur lakás kiadó.
752

LETZTER JÓZSEF
udvari fényképező
műterme egész
vasárnap nyitva !!!
Legújabb kivitelű
!! platínókép !!

**Uj vizgyógy-
intézet**

és Zander-féle svéd
gyógygymnastica ...

**DEBRECZEN,
SIMONFFY-U. 7.**

**Vezető orvos: Dr. Szász
Adolf. ... Rendel: dél-
előlt 10-11-ig, dél-
után 3-5 óráig. ...**

Rendelési órák:
Férfiaknak:
dél előtt 6-10-ig,
dél után 5-8-ig.
Nőknek:
dél előtt 10 órától
dél után 5 óráig.

Svéd fejlesztőtorna
gyermekeknek délután
3 órától 5 óráig. 1909

HIR

Adás-

Konyha- és
berendezések
hatékony
Weisz Ferenc
nál, József
utca 7. szám
10-90.

Vadás

Károly, polgár
nai cipész
utca 41. sz.

borbély üzlet
dó czim a

Méz e
a Hajdume-
gyesület te-
velő telep-
bármily
kapható.

Dios
10 k-méter
hold feket-
tanycipűlet
tekezni leh-
30. szám.

Bu
legolcsóbb
havi rész-
Weisz Gyu-
kárpitosnál
19. Minden
kát felváll-

Bihar
határában
tel egy 102
négyzetölte-
tőber 1-101
kiadó. Ért-
harkereszt-
zőjénél.

Ló és s
etelésre és
válnó el-
minőségű
mászánké-
kapható Fia
és Fia
gyárttelep-
don.

58 hold s
október 1-
tekezhetni
nénál, P.
telepen, U.
vas strázás.

20 lóerős
szébb ki-
anól egy
sen elad-
dóhivatal

pénzszek
áron elad-
dóhivatal

Tank

fél árna-
sen senk-
fizessen
mert az
leányisk-
könyvek
ható Ha-
vészkert
póki pal-
Minden
egy győ-
könyv g-
vonuló
leszállít-
meggyő-

kapu, 3
utca i

APRÓ HIRDETÉSEK

90 szög 50 fillér, azonnal minden szög 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 L.

Vastag betűből szedett minden szög 10 fillér, apró hirdetések előre fizetendők.

Adás-vétel

Konyha- és előszoba
berendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90.

Vadász cipőt
és egyéves önkénteseknek cipőt, csizmát szabályszerűen készít Falusi Károly, polgári és katonai cipész-mester, Csapó-utca 41. sz. a. 310

Egy
borbély üzlet olesón eladó című a kiadóba 1995

Méz eladás!
a Hajdumegyei méhészes egyesület telepén (Tiszvárselő telep mellett) méz bármilyen mennyiségben kapható. 755

Diószegi-ut
10 k-méterrel szemben 10 hold fekete szántóföld, tanyaépülettel kiadó. Értekezni lehet Késes-utca 30. szám. 758

Butorok
legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 1923

Biharkeresztes
határában vasúthoz közeli egy 102 holdas (1200 négyzetölés) birtok október 1-től haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet Biharkeresztes község jegyzőjénél. 651

Ló és szarvasmarha
etetésre és hizlalására kiválóan alkalmas kitűnő minőségű malata métermázsként 2 koronáért kapható Moskovits Adolf és Fia mezőgazdasági gyártelepén Nagyváradon. 649

Halápon
58 hold szántóföld 1913. október 1-től kiadó. Értekezni Kéký Sándornénál, Poroszlai Márk telepen. Ugyanott kétlovas stráfszekér eladó. 682

Automobil
20 lóerős, teljesen új legújabb kiállítással, eredeti anél gyártmány, sürgősen eladó. Cím a kiadóhivatalban. 710

Nagy
pénzszekrény jutányos áron eladó. Cím a kiadóhivatalban. 712

Tankönyvekért

fél árnál többet ne fizessen senki, bekötésért ne fizessen egy fillért sem, mert az összes fiú- és leányiskolai előírt tankönyvek fél áron kaphatók **Harmathynál**, Fűvészkert-utca 14. (Püspöki palotához 5-ik ház). Minden osztály könyvre egy gyönyörű tanári zsebkönyv gratis. Rajzkörzők, vonalzó, könyvtartók leszállított áron. Tessék meggyőződni! 1974

Utcai
kapu, 3 éves eladó Jókai-utca 10. 730

Modernül berendezett
Sütőde jutányos áron azonnal eladó, esetleg bérbeadó. Cím Kovács Zsigmond Nyíregyháza Városi bazár épület. 948

Igen
szép lakóház kerttel és szőlővel a Homokkerthben olesón eladó. Értekezni Dr. Révi Nándor ügyvédnél Deák Ferenc-utca 11 sz. 686

Modern
uri ház; több kis és nagy lakással szabad kézből eladó. Értekezni a kiadóhivatalban. 728

Eladó
a Széchenyi-utca legelején, majdnem a piacon, egy nagytelekű ház. Igen alkalmas üzletnek vagy bérpalotának. Kedvező fizetési feltételek. Értekezni a kiadóban. 716

Elköltözés
miatt többféle butorok s egy vaskonyha eladó. Darabos u. 48. 735

1300
holbas birtok, őszi vetéssel 1914. évi január 1-től haszonbérbe kiadó. Cím Gergelyfi Dezső Nyíregyháza. 713

Szalonna, zsirnak
való és zsir
a legjobb minőségben és a legolcsóbb napiarban beszerezhető

Poláczek István
hentes- és zsiradéki üzletben
DEBRECZEN,
1862 Csapó-u. 98

Allandó nagy
harisnyavásár
a Harisnyaaruházban.
H.-bőszörményi Harisnyagyár gyári raktára.
Doszpoly János
utóda cég **Fóter,**
Tisza-palota.
Tekintettel a közelgő iskola évre, mindennemű harisnyák 10 százalékkal olcsóbban lesznek eladva.
Előzetes kiszolgálás.
!! Szigorúan szarit árak !!

AFONYA
válogatott befőzésre 5 kilós postakosaraként K 4 bérmentve szállít 1931

Alczauer Lajos
szepesremete.

Lakás.

Piacz-
utcan 3 szobás emeleti modern lakás, helyes komforttal áron kiadó. Értekezni Piacz-utca 10. Házmester. 1981

Kiadó
Piac-u. 77. sz. a. irodának vagy urilakásnak 4 szobás utcai lakás. 709

Piachoz
egész közel, Miklós-utca 22. nagy tágas utcai szoba magános uri ember részére, esetleg két egyének is, azonnal kiadó. Értekezni ugyanott a fűszerüzletben. 729

Beiratás előtt.

Értesítjük a n. é. helybeli és vidéki közönséget, hogy téves azon híresztelés, hogy mi csakis nagyban árusítunk, mert vevőinknek éppen olyan olcsó gyári árban árusítunk kicsinyben, mint nagyban. Az őszi idényre már megérkeztek a friss posztó- és gyapjuszövetek nagyválasztékban. — Női costum-szövetekben is igen nagy raktárt tartunk, a legolcsóbb minőségtől a legfinomabb angol-szövetig. — **Maradékok feltűnő olcsó árakban.** — Tisztelettel

DOMÁN és KURZ
PIAC UTCA 49. SZÁM. a főpostával szemben.

Ha jól akar kosztolni,

ugy keresse fel a BETHLEN-UTCA 12. SZÁM ALATTI KIFÖZÉST bent az udvarban, a kapu mellett az első bejárat, ahol bentelkezésre és kihordásra abonensek

Bethlen-u. 12. szám.

Legjobb szépség- és bőrápoló eszközök! Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

Óvakodjunk az utánzatoktól! Törv. védve. Csodás, gyors és biztos hatása.

A NŐI SZÉPSÉG

elérésére, tökéletesítésére és fentartására legkiválóbb és legbiztosabb a vegyítés, sem híganyt, sem ólomot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerekkereskedésben kapható **Földes-féle**

MARGIT-CRÉME
MARGIT-SZAPPAN

Ezen világhírű arckenőcs eltávolító szepít, májfoltot, pattanást, miteszt és más minden bőrbajt, sőt ráncokat, himlőhelyeket is, az arcot fehérre, simává és üdűvé varázsolja. **Ára:** kis tégely 1 kor., nagy 2 kor. Margit-hölgypor (3-féle szíjben) 120 kor. Margit-szappan 70 fill. Margit-fogpép (Zahnpaste) 1 kor. Margit-aroziv 1 kor. Postán utánvételre vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő.

FÖLDES KELEMEN GYÓGYSZERÉSZ, A R. A. D.

Főlerakat Debreczenben: Balázs Ödön, Jóna és Jóna drog., Kúbek Sándor, Mihálovits Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla. — Hajduböszörmény: Ersey Gábor gyógyszerár. — Hajduszentpéter: Bardocz Zsigmond.

Aki jól és olcsón akar venni
okvetlenül forduljon bizalommal

DÉNES B. BETÉTI TÁRSASÁGHOZ

Krátký J., Prerau mőtoros cséplőgépgyár, „Waterloo” eredeti amerikai benzínmőtorok, **DÉNES-féle benzín-lokomobilok** kizárólagos vezérképviseletéhez

BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 15
hol állandó raktáron, szállításra készen állanak és üzemenben lesznek bemutatva a legkülönbözőbb nagyságú mőtorok, cséplőkészletek.

Szeckavágók, malmok, ekék, vetőgépek, aratógépek, stb. gazdaságban szükséges szerszámok. **Képes árjegyzékünk ingyenes.**

A világhírű és a legújabb rendszerű

BOLINDER NYERSOLAJ-MOTOROK

és azok alkatrészei kizárólag

Anyos Imre cégnél kaphatók
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 17. szám.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen jóállás! Jutányos árak! Kedvező fizetési feltételek! Kérjen díjtalan felvilágosítást és ingyen árjegyzéket!

TELEFON 12-76.

25-1913.

Pályázati hirdetmény.

A kabai községi óvónői állás nyugdíjazás folytán megüresedvén, ezen állásra pályázatot hirdetek.

Az óvónő javadalmazása Kaba község pénztárából havi előleges részletekben fizetendő évi 800 (nyolcszáz) korona és természetbeni lakás.

Felhívom a pályázni óhajtoakat, hogy az 1891. évi XV. t.-c. 34. §-ában előírt képzettségüket igazoló oklevéllel felszerelt pályázati kérvényüket hozzám, mint az ovodai felügyelőbizottság elnökéhez **folyó évi szeptember 25-ik napjának délutáni 5 órájáig** annyival inkább adják be, mivel a később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

Kelt Kabán, 1913 augusztus 21 én.

Boda József, fel. biz. elnök.

10 fillér
ennél több vagy kevesebb egy jó gyújtószélűknél nem játszik szerepet. Vegyen tehát csak legjobb árut!
„Hermes” elsőrendű 50 fillér; próbatucat K 3.60.
„Adria” elegáns 60 fillér; próbatucat K 4.80.
„Örökgyufa” 1 K 80 fillér; próbatucat K 15.60.
Asztali és fali gyújtókészülék darabja 4 korona.
10 darab 30 fillér; 100 darab K 2.50.
Nagyon tartós, darabja K 1.20, 3 darab 3 K.
Nagy tűzkövek:
Zseblámpa, nagyon tartós, darabja K 1.20, 3 darab 3 K.
Borítványokészülékek :: Zsebgyógyszertárak.
Viszontelárusítóknak legjobb beszerzési forrás.
M. Foidl, Wien, XV., Rosinagasse 11/10.

834-1913. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 2768-1913. számu végzése folytán közhírre tétetik, miszerint Kraye E. és Társa cég részére lakostól 335 kor. 76 fill. tőke, ennek 1913. év március hó 1. napjától számított 6% kamatai és az eddig összesen 97 kor. 84 fillér perköltség erejéig, 1913. évi május hó 8-án bírőilag lefoglalt és 775 koronára becsült butorok- és gyalupadokból álló ingóságok **1913. évi augusztus hó 30-án délelőtt 9 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Boldogfalva-utca 6. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi augusztus hó 6-án.

Gál Vilmos, bírói kiküldött

us 24.
böl szö.
szó 10
rdetéseok
18k. :
S
helynek
y szoba
-utca 44.
727
sz.
nnal ki-
céltre :
K 500
1000
1100
Viener
ponyva-
uth-utca
1789
nyjános
bvari la-
a, kony-
skamara.
2002
egy csi-
t, villany-
ott külön
esetleg
Arany
z. 757
ám alatt
ba akár
a nélkül.
a fűszer-
606
ég
borbély-,
stb üz-
almas —
Miklós-
705
JÓZSEF
képész
egész
ritva !!!
vitélő
pek !!
jogy-
et
le svéd
stica :
ZEN,
-U. 7.
Dr. Szász
del : dél-
-ig, dél-
ráig. :
órák :
k :
tt 6-10-ig,
n 5-8-ig.
tt 10 órától
n 5 óráig.
szótorna
k délután
ráig. 1909

!! MEGÉRKEZETT !!

MOSKOVITS JÓZSEF
uri szabó divattermébe
a legfinomabb angol

DIVAT SZÖVETEK

városi újbérlház 26. A nagy-
érdemű urak pártfogá-
sát kéri, tisztelettel:

MOSKOVITS JÓZSEF

Üzletem áthelyezése foly-
tán a raktáron lévő áruk
az alanti árjegyzék sze-
rint olcsó szabott árak
mellett szerezhetők be:

Női felöltő színes, hosszú
8' — 9' — 10' — kor.-tól

Női felöltő sötétkék, hosszú
12' — 14' — 16' — kor.-tól

Női felöltő fekete, hosszú
14' — 15' — 18' — kor.-tól

Leánykabát hosszú, színes
8' — 9' — 10' — kor.-tól

Leánykabát hosszú, kék,
12' — 14' — 16' — kor.-tól

Leánykabát rövid, színes
4' — 5' — 6' — kor.-tól

Női costum színes, angol
18' — 20' — 24' — kor.-tól

Női costum színes, finom
35' — 40' — 45' — kor.-tól

Leánycostüm színes angolkelme
15' — 16' — 18' — kor.-tól

Gyermekgallérok 3—4 kor.-tól

Pongyolák 6— kor.-tól

Bluzok 3— kor.-tól

Tisztelettel

**Halmágyi
Sámuel**

női és leány-
felöltők áruháza

Piac-utca 47,
:: a főpostával szemben. ::

UTAZÓKNAK,

akik disztribúciós, divat-
és szabóüzleteket,
női és férfiszabókat lá-
togatnak, kelenföldi
árúkból kisebb mintagyűjteményt adok jutalék ellenében.
Ajánlatok német nyelven «EINGEFÜHRT» jelleg alatt
F. Mázal, Annonzen-Expedition, Prag, Ferdinandstrasse 4,
BÖHMEN, intézendők.

**KIADÓ
üzlethelyiség**

1914 május 1-re a Kontsek Géza fűszeres ál-
tal 12 évig bérelt Kossuth-utca 7. szám alatti
bolt és raktár

mely tíz összefüggő, jelentékeny méretű he-
lyiségből áll és három rakodóval ellátva 65
méter hosszú. A pinczehelyiségek száma meg-
felelő, száraz, villannyal ellátva. Építésénél
fogva különösen alkalmas fűszer-, butor-, vas-
vászonáru-üzlet részére. Légszusz- és villany-
világítással felszerelve, bent az üzletben víz-
vezetékkel, closettrel ellátva. — Értekezhetni
KOSSUTH-UTCA 9. SZÁM ALATT
KARDOS LÁSZLÓ üzletében.

Iskolai, Intézeti és Internátusi

fehérneműek,

leány és fiu ing, nadrág, harisnyák,
zsebkendők, Ágyneműek: paplan,
és matrácok, előírás szerint kitűnő
minőségben, jutányosan beszerezhetők:

DONOGÁN ÉS SOMOSSY CZÉGNÉL,

Hajdu vármegye szállítói

Debreczen, Kistemplombazár.

ISKOLÁS FIUK

részére legtartósabb

:ruhák:

feltűnő olcsó szabott árban vásárolhatók

Frank RezsőDebreczen legnagyobb ruha-
áruházában

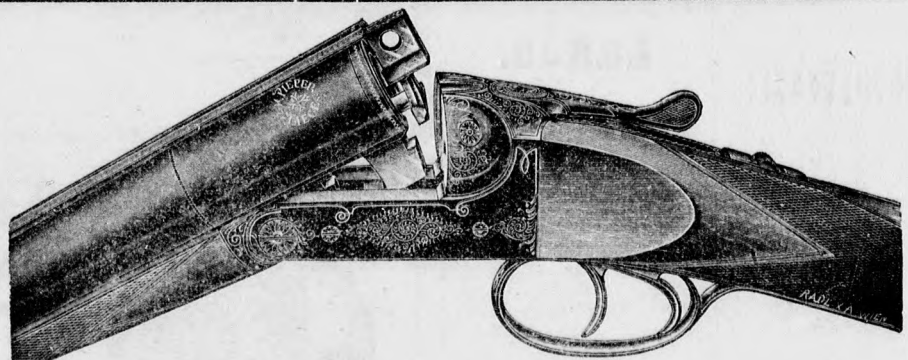
a Bika-szálloda mellett.

Tartós iskolaöltöny6—12 éveseknek
K 8' — 10' — 12' —**Kitűnő kamgarn**iskolaöltöny
6—12 éveseknek
K 9' 50 11' — 13' —**Schevlot fluóltöny**12—15 éveseknek
mellénnyel
K 15' — 17' — 20' —**Kamgarn fluóltöny**12—15 éveseknek
mellénnyel
K 20' — 24' — 30' —**VIKTORIA PENSIO**BUDAPEST VII., Miksa-u. 9.
TELEFON 97-60.Kényelmes, tiszta szobák.
Kitűnő i z l e t e s konyha.
!! Mérsékelt szolid árak !!**Figyelem!****Egyéves önkéntesek figyelmébe !!****Koros Sándor**elsőrangú katonai és polgári szabóüzlete, bel- és külföldi
szövetek, valamint hadifelszerelési cikkek nagyraktára

Debreczen, Hunyadi-utca 17-19. sz. :: Telefon 11-51.

Tényleges és tartalékos tisztek, egyéves önkéntesek a legelegánsab-
ban, szabályszerint kiváló olcsó árban felszereltek. Az anyag jó minő-
ségéért, valamint előírás szerinti felszerelésért felelősséget vállalok. Leg-
ujabb divatu angol és francia divatöltönyök, vasuti egyenruhák, hadi-
felszerelések, magyar diszruhák a legfinomabb kivitelben, szavatosság
mellett pontos időre készíttetnek.

Árjegyzékkel, felvilágosítással készséggel szolgálok.

Hunyadi-u.
17-19. szám.

Van szerencsénk a nagyérdemű vadászközönség b. tudomására adni, hogy állandó nagy raktárt tartunk fen «Sauer» suhli,
«Morzenstern» weiperti, «Forgeron» lüttichi és más belgumi vadászfegyverekben; Flobertek, revolverek, ismétlőfegyverek és
pisztolyok, valamint bel- és külföldi töltények, u. m.: «Fasan», «Waidmannsheil» és «Jagdkönig» és vadászati felszerelések-
ben. Javításokat olcsón és jól végzünk. Kiváló tisztelettel

Ladányi József és Társa Debreczen, Piac-utca 83. sz., a Royal-szállóval szemben.